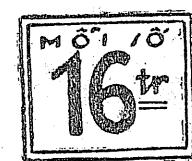

SƠ 184 — NAM THU NAM

THU SAU 24 AVRIL 1936

PHOENIX

xã hội và phong trào phùng

TRONG RẠP XIẾC AN-NAM

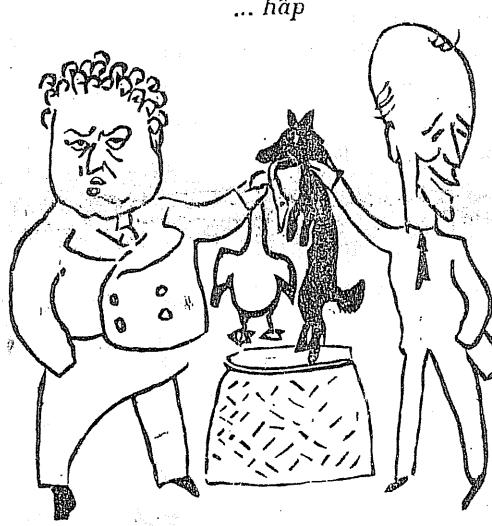
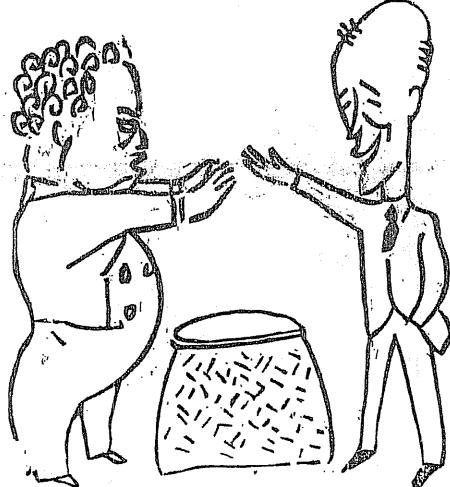
NHŨ'NG NHÀ QUÝ THUẬT BIẾN HÓA

(Số 5, số 6, số 7, số 8)

Úm ba la, da ba h' ...

... hấp

Úm ba la...

... hấp

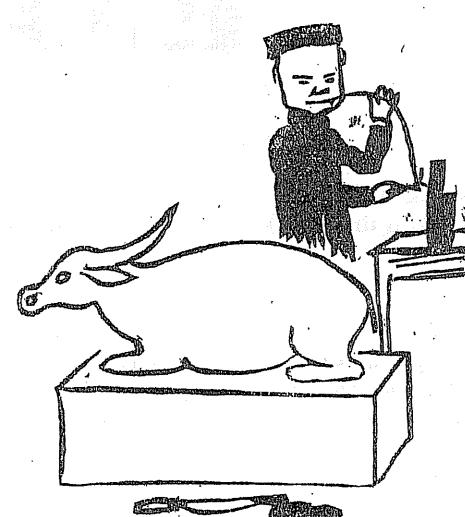
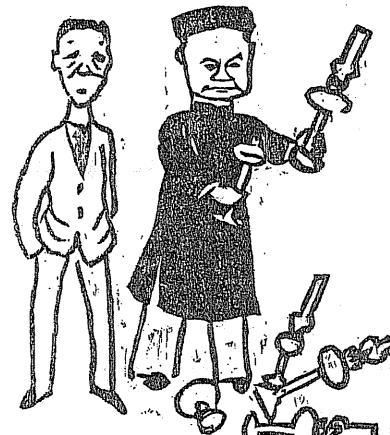
HAI ÔNG HUY VÀ HỌC DIỄN TRÒ THÔNG TIN

Úm ba la...

... hấp

ÔNG TIÊU DIỄN TRÒ: RUỘI ĂN ĐƯỢC

Úm ba la...

... hấp

ÔNG SƠ HỌC YẾU LỰC CỦU PHẨM ĐÈN ĐỨC THÀNH DIỄN TRÒ KHAO

TÙ NHỒ ĐÈN LỚN

KỲ SAU CÓ TRANH PHỤ BẢN của NGUYỄN GIA TRÍ

HỌC CHỮ NHO

CHỮ nho cần cho tiếng ta, không phải là một nhà thông thái mới phát minh ra được điều ấy: nếu thâm hiểu chữ nho, thi làm gì ông huyền tạp hóa lại bắt báo chí xuất hành lúc ông ta tập ra xuất chính...

Vin vào lẽ ấy, người ta bắt ở các trường sơ đẳng phải có khóa dạy chữ nho. Ý chừng người ta nghĩ rằng óc con trẻ là một cái kho chứa: chứa chữ quốc ngữ, chứa chữ Pháp, chứa chữ nho. Kẽ cũng là một cái hòn bánh cho bộ óc ngày thơ của lũ trẻ thích nô đùa, chỉ phiền một nỗi bộ óc non nớt ấy không đương nổi cái hòn bánh kia.

Nhưng người ta cần gì, non nớt thì non nớt, cứ việc nhồi, nhét vào, nó muốn ra sao thì ra. Cho nên nó không ra gì cả: vì thuộc được một chữ nhất, chữ thập thì sự thông thái đó cũng bằng không thuộc một chữ nào!

Người ta thường nói chữ Hán đối với chữ quốc ngữ, như chữ Latin đối với tiếng Pháp, nhưng người ta quên không nhìn khoa sự phạm của người Pháp: ở lớp sơ đẳng, mà cả đến lớp cao đẳng tiêu học nữa, cố công tìm tòi cũng không thấy khoa dạy tiếng Latin. Ở trường trung học thì có, nhưng lại có lớp riêng dạy, chứ có đâu như bên ta, óc học trò phải chứa chất đủ ngàn thứ: khoa học, tiếng Pháp, tiếng Nam, chữ nho, triết lý phương tây, triết lý phương đông, triết lý Ấn-dộ... Chỉ còn thiếu tiếng moi và triết lý của người Lô Lô nữa mà thôi.

Quay lại khoa dạy chữ Hán ở các trường sơ đẳng, thì ta chỉ thấy một cách giải quyết: là bỏ nó đi. Nếu không nó chỉ là một món trưng vặt khó tiêu cho dạ dày non của các cậu học trò nhỏ mà thôi.

CHUNG LƯNG...

CÔN nhớ hồi năm ngoái, ông Bùi Quang-Chiêu và ba, bốn ông khác được cử đi dự hội nghị Bàn tròn Pháp. Người ta nêu cao những điều lợi của sự liên lạc của mầu quốc với thuộc địa về mặt kinh tế và thương. « Một nước có một trăm triệu dân », ông Sarraut tuyên ngôn như vậy. Hân hạnh thay cho những người da đen và da vàng, hân hạnh thay cho những thuộc địa.

Nhưng, ngay lúc hội nghị đưọm nhóm, người ta đã nhìn thấy kết quả của sự liên lạc kia. Thóc gạo của Đông-dương, vì đồng bạc định giá,

SẼ RA MỘT SỐ ĐẶC BIỆT trung nam bắc

một nhà

(Khuyên khích sự liên lạc, bài trứ phùng có chia rẽ)
Xin các ban có tài liệu gì về việc này (những việc xảy ra xưa nay, những chử dùng, những bài đăng báo v.v... có can hệ đến việc liên lạc hay phân chia Trung Nam Bắc) thì làm ơn gửi về ngay cho. Xin gửi về những truyện vui ngắn và nhất là tranh khôi hài, ngoài bì xin để:

TRUNG NAM BẮC một nhà

không đem bán sang Tàu được nữa, chỉ còn quay về mầu quốc: liên lạc với mầu quốc có ích cho thuộc địa thật. Nhưng... nhưng bên Pháp, các nông già xin hạn chế việc nhập cảng thóc gạo. Thóc gạo ta lại đem về ta ăn vậy.

Gần đây lại đến lượt cà phê. Một bức thư của ông cựu thượng thư bộ thuộc địa Rollin nói cho ta biết rằng ba tháng cuối năm ngoái, nước Pháp cho ngoại quốc nhập cảng vào 49.500 tấn cà phê. Nghĩa là không còn chỗ thửa cho cà phê của Đông-pháp nữa. Cà phê ấy, ta chỉ còn đem về mà uống thôi.

Rồi sắp sửa đến lượt than nữa. Bên Pháp lại định cho nước Đức nhập cảng than vào nước. Nghĩa là họ muốn nhủ khẽ ta rằng than ấy đem về mà đốt lò ở nhà thôi.

Thành thử ra ta có than để thổi cơm, có gạo để ăn, lại có cà phê để uống

nữa. Chỉ hơi phiền một nỗi rằng các nhà trồng cà phê mắc nợ, các chủ mỏ than thiếu tiền, và dân quê không có bạc mà mua gạo thổi cơm.

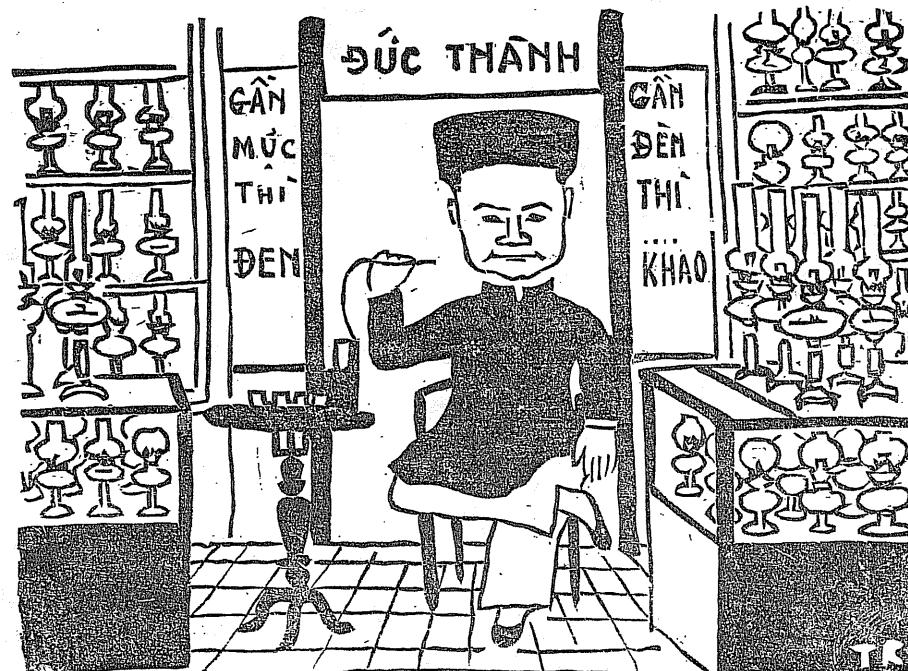
...Vậy, chung quy chỉ còn cái hòn bánh được liên lạc với mầu quốc là cái lợi duy nhất cho ta.

NGƯỜI NAM BÊN LÀO

DƯƠNG lúc ông Toàn quyền đi quan sát tình hình bên Lào, và trước khi được nghe ông Nguyễn Tiến Lãng tán dương diệu múa của các cô Pousao và công đức của các ông Khâm sứ Lào, ta nên nhắc tới đạo nghị định ngày 31 tháng 5 năm 1935 về Việt-kiều ở Lào của ông cựu Khâm sứ Marty, người sáng lập ra báo Nam Phong và hội Khai tri.

Theo nghị định ấy thì cứ chỗ nào người An-nam đến làm ăn đông đúc,

CÂU CHÂM-NGÔN TREO Ở NHÀ ÔNG CỬU-ĐÈN

thì có thể lập thành một làng riêng. Ông châu mường (quan Lào) sẽ được đề cử ba người An-nam, rồi ông Công sứ chọn lấy một người bỏ làm mại bản (ly trưởng) làng ấy.

Nếu một nơi mà có mấy làng An-nam liền tiếp nhau, thi ông châu mường sẽ đề cử và ông Công sứ sẽ bỏ một người tesseng annam để trông coi các làng ấy.

...Nhưng, bao giờ mại bản và tesseng annam cũng phải dưới quyền cai trị của ông châu mường Lào và lúc nào nhà nước muốn bãi chức đi cũng được.

Xem đó, thi những dân được di sang bên Lào thật sung sướng lắm... sung sướng vì phải ở dưới quyền người Lào. Ông Marty vì quá áu yếm người An-nam, nên đã đặt ra cái lệ riêng ấy, lệ riêng trái ngược với lệ chung của toàn xứ Đông pháp.

Thật vậy, theo lệ chung thì một người Lào hay người Cao-môn ra Bắc chẳng hạn, sẽ không thuộc quyền cai trị các tòa án Nam. Nếu có việc kiện tụng gì, thì tòa Nam-án không có quyền xử, chỉ tòa Tây án mới có quyền thôi. Kẽ như vậy thì các điều dân Lào ở Bắc được biệt dãi hơn là Việt-kiều ở Lào nhiều lắm.

Nhưng Việt-kiều ở Lào đã được lòng áu yếm của ông Khâm sứ Marty. Như vậy cũng là hả hả rồi. Mà có không hả nữa thì tùy ý không ai bắt phải hả.

Tu Ly

ÔNG CỬU ĐÈN

Chúng tôi nói đến ông Cửu Đèn không phải vì ông ấy bán đèn hay được Cửu phẩm mà chỉ vì ông ấy phi hàng nghìn để ăn khao, mong lấy mảnh chiếu ở làng. Chúng tôi nói đến không phải vì ghét ông Đức Thành cũng không phải vì ghen không có được cái Cửu phẩm như ông; nhưng nói đến chỉ vì buồn rằng một nhà công nghệ ở Hanoi mà còn có tâm địa như vậy, còn háo danh như thế. Phong hóa chế riêu Cửu Đèn chỉ cốt để trừ tiệt những loại háo hư danh. Đó là công việc làm báo của chúng tôi và việc đó là một việc công, ai ai cũng biết vậy (cả ông Lê Cường nữa.)

P. H.

HẢI, SÂM KIỆN THẬN HOÀN

Chế toàn bằng Hải cầu thận, sâm cao-lý và các vị thuốc rất tốt, luyện theo một cách riêng, uống ít mà sức bồi rất chóng và rất mạnh.

CHUYÊN CHỮA

Dương hư, (liệt dương) phòng sự kém, tinh ít, khí loãng, mộng tinh, di tinh, hoạt tinh, và đòn bà khí hư, bạch đái, bạch trọc, cùng những người lậu kinh niên thành thận suy khí kén, sáng dậy ướt đinh ở đầu quy, uống thuốc này sẽ khỏi hẳn, là một phương thuốc hay nhất chữa về thận giá 1\$ 1 hộp

KIM-HƯNG DƯỢC PHÒNG

81 — ROUTE DE HUẾ (bên cho Hôm) HANOI, -- 81

ĐẠI LÝ: Haiphong 62 Rue Paul Doumer — Namdinh 225 phố Hàng Giày và 28 Rue Chapeaux — Đáp-cầu: 12 phố Chính — Sơn-tây : 8 Cửa hâu — Phá-lại: hiệu Vĩnh-Thắng — Ilongay : 4 Rue Théâtre.

Tú Mô (ngâm nghĩ) — Thực là Mèo
thấy mõ.

(Tú Mô nghĩ ra bức tranh này)
Theo truyện cổ thực

TÔN TY THƯỢNG HẠ

CÁI gì lâu đời là đáng quý. Thị dụ như một chiếc lò xanh đời Tống, hay hơn nữa, của đời Hán để lại. Đò cõi vậy, tư tưởng cõi, chế độ cõi cũng vậy. Nhất là những tư tưởng, chế độ cõi nào còn lại mãi đến bây giờ. Là vì nó có hay, nó mới còn dài dang mãi: thi dù như tư tưởng tôn ti thượng hạ ở nước ta.

Có lắm người không biết gì, cho rằng tư tưởng người ta có thay đổi mới có tiến bộ, còn nếu cứ ngồi thu hình trong chiếc nhà nát, tự túc lục mán thì có ngày nhà đồ ụp xuống đầu. Nhưng đó là ý kiến ngu muội của bọn triết lý bên tây phương, không đáng cho ta dẽ ý tới. Tây phương là tây phương, mà ta là ta. Ta làm biểu hiệu cho đông phương, có thể gấp tây phương được, thi dù chung quanh một bản tiệc, nhưng ta không nên bỏ cái tình thần riêng của ta, mà tình thần đó là ở trong những chế độ tư tưởng cũ kỹ đáng kính kia.

Trong đám tư tưởng cõi ấy, ta nên khám phục kinh cần cái tư tưởng tôn ti thượng hạ, vì chính nhờ nó mà xã hội ta ngày nay còn có vẻ đặc sắc rất ý nhị, tỏ ra rằng nước Nam vẫn là nước Nam, mà lý Toét không bao giờ

CABINET D'ARCHITECTE
12 Borgnis Desbordes
Luvyen - Tiếp
ARCHITECTES DIPLOMÉS

SỐ SAU BẮT ĐẦU ĐĂNG

không là lý Toét vậy.

Thuyết tôn ti vốn là nền tảng cho xã hội ta. Ta cứ mở mắt ra mà xem thì đủ rõ, mà ta phải mở con mắt nào tốt mới được.

Đây này, ở trong gia đình, trong cái đại gia đình mà nhiều người đã thán phục,... Trong đại gia đình, ta đã được thấy cái ánh hào quang tốt đẹp của sự tôn ti rồi. Lê tự nhiên là ta phải phục tòng mệnh lệnh của cha mẹ. Nhưng nếu chỉ có vậy thì chưa đáng quý. Ta phải tự cho là ti tiểu, để tôn bao nhiêu người khác nữa kia. Phải cho anh ra anh, em ra em, chủ ra chủ, cháu ra cháu, cô ra cô, cậu ra cậu, mới được. Ta không có thể làm một việc gì mà không có người trong họ ngó tới. Ta muốn cưới vợ, cũng phải xem ông chú, bà dì có thuận không đã mời ếm. Những ý kiến của họ, ta phải trọng vọng như lời nói của thánh hiền, mới phải đạo, đạo tôn ti. Ta chỉ có một quyền: là nhầm mắt nghe lời. Nếu không:

— À, anh lại bảo thế không phải à? Rõ thật, trúng lại muôn khôn hơn vít.

Rồi ta sẽ được cái tiếng là cứng đầu, cứng cổ, là ngỗ nghịch, mắt dày. Rồi họ bö mặc ta, « cho mà chết ».

Ngoài xã hội, chỗ ngồi của ta cũng nhất định rồi. Trong dinh, có thứ tự lăm; này chiếu nhất, này chiếu nhì, này chiếu ba (1)... này thịt sô, này phao câu, này miếng dày, miếng cánh, này cái đuôi, cái móng... Nếu là bạch dinh mà ta lại muốn đặt chân lên chiếu trên, thì than ôi, còn gì là tôn ti, còn gì nữa! Bạch dinh, ta chỉ có thể ngồi chiếu rách, ăn miếng thừa, theo, ta chỉ được hưởng cái phần nhỏ, và chịu đựng những việc nhọc nhằn khổ sở... Nhưng, bạch dinh, ta được cái sung sướng là đã đem mình hy sinh cho một tư tưởng tối cõi, tư tưởng tôn ti. Và nếu ta không muốn hy sinh cũng không được, bọn « đàn anh » cứ bắt ta hy sinh.... Ta chỉ còn hy vọng làm đàn anh; đến lúc ấy, thì thôi cứ việc miếng ngon tay gấp mồm nhai, ai cũng trọng vọng, đâu ta ngu tối dốt nát cũng vậy, miễn là ta có cái chức tước, cái địa vị là được rồi.

Trong làng, cảnh tượng nên thơ như thế, ngoài lũy tre xanh cảnh tượng cũng nên thơ không kém gì. Thay vào bậc đàn anh, đã có những ông « quan »: quan thất, và quan tại gia. Họ tự nhận là thượng lưu trong nước, họ tự cho cái thiện chí đưa đường cho dân tới hạnh phúc... hạnh phúc là làm quan.

Trước kia, trong ngạch hành chính, sự tôn ti rõ rệt lắm. Ông huyền đến trước mặt ông phủ, phải lạy: ông phủ đến trước mặt ông tổng đốc cũng phải lạy... cứ thử tự mà lạy nhau, lấy làm một sự vinh hạnh. Mà vinh hạnh cho giá trị con người ta thật.

Tiếc thay, tư tưởng mới đem lại những sự lả lung, khiến cho bảy giờ không còn sự vinh hạnh kia nữa. Tiếc rằng những thuyết bình đẳng, nhân phẩm, đem lại đây một luồng gió đổi phong bụi tục, làm cho tư tưởng tôn ti đáng kính kia lung lay.

Nhưng, cũng may, nhà còn chắc, thuyền còn vững. Là vì tư tưởng ấy đã in sâu trong óc ta rồi. Dân quê thường nói: trên là ông trời, rồi đến ông phật, rồi đến thánh, rồi mới đến thần và tiên.... Trên trời còn có tôn ti thứ tư như vậy, thì dưới này ta có tôn ti thứ tư với hợp với đạo trời lâm. Vì vậy, nên may ta còn nhiều lý Toét bảo vệ cho tư tưởng tôn ti của ta, cho chế độ tối cổ của ta.

TÚ-LÝ

(1) Ông Cửu-phẩm Đèn ăn khao cũng chỉ vì muốn đổi chiểu.

PHONG DAO MỚI

CỨU ĐÈN

Hàng Bút có bác bán đèn,
Ngồi trên đống bạc chỉ thêm công danh.

Bác ta cũng học, cũng hành,
Cũng thi cử, cũng đỗ đành lăng nhăng.

Trong tay cũng có mảnh bằng Sơ học yếu lược, há rằng kém ai.

Vua biết tiếng, chúa biết tài,
Ban cho cửu-phẩm-văn-giai đổi hàm.

Cái hôm rước sắc về làng,
Xe anh đi trước, xe nàng đi sau,
Mồ bò, chọc lợn, giết trâu,
Linh đình khao vọng tốn dầu vài nghìn.

Từ nay danh giá Cửu Đèn,
Nghìn năm bia miệng lưu truyền
thế gian.

TÚ MỖ

CẨU CHÂM NGÔN TREO NHÀ Ở ÔNG LÊ CƯỜNG

Bức thơ ngô, gói chung cho các liệt vị Thương gia Nam-kỳ:

Thưa các Ngài, nhà thuốc NAM-THIỀN-ĐƯỜNG Hanoi là một nhà thuốc nam ra đời đã lâu năm, to nhất và danh tiếng nhất xứ Đông-pháp, chuyên môn khảo cứu các khoa y học thuốc nam thuốc bắc rất công phu, có thật tài, nghiên cứu chế tạo đủ hết các thứ thuốc cao, đan, hoàn, tán, bệnh nào có đủ thuốc ấy đã được đồng bào xa gần hoan nghênh tin dùng rất nhiều, và sự công hiệu của các thứ thuốc thế nào, đã có những người dùng thuốc hiểu rõ, bản cục không cần phải khoe khoang, xưng thánh, xưng thần, nói hay nói khéo như mấy nhà thuốc khác. Muốn cho đồng bào Nam-kỳ và đầu lâu cũng dùng được thuốc NAM-THIỀN-ĐƯỜNG, cho nên bản cục muôn đặt một nhà Tổng-dai-lý (agent général) tại Saigon để thay mặt Tổng-cục mà đặt nhiều chi-diểm ở các tỉnh Nam-kỳ để bán các thứ thuốc của bản cục chế ra. Vậy ngại nào muôn làm xin cứ gởi thơ cho nhà thuốc NAM-THIỀN-ĐƯỜNG, 46 rue des Phúc Kiến Hanoi mà thương lượng.

SỐNG

của
Nhất Linh

SÁCH LÁ MA

NU'A CHÙ'NG

XUÂN

TRONG NĂM NGÀY
BÁN HẾT 2 NGHÌN

ĐÃ BÁN ĐẾN NGHÌN THỨ 8

GÁNH HÀNG HOA

TRONG 2 NGÀY BÁN HẾT 1 NGHÌN
ĐÃ BÁN ĐẾN NGHÌN THỨ 6

Giúp vào việc ích chung, xin các bạn khi xem báo, xem sách v.v... hãy thấy bài gì hay, có ích lợi cho mọi người thì dịch rồi gửi về báo Ngày Nay — Sẽ trả tiền nhuận bút — Việc này nhiều người có thể giúp được vì không cần phải viết văn hay — Có thể gửi bài nguyên văn đến cũng được — Xin nhớ: bài càng ngắn bao nhiêu càng hay

VAI TRANG CU'O'I CO'T

CUỘC ĐIỂM BÁO

HỒN THƠ !

TRONG báo Ý Dân (số 2) có một mục đề là « Hồn thơ » — Nội một cái đầu đề đó cũng đã nêu thơ lầm rồi. Lại dăng một bài đề là « Tờ lòng » — cái đề cũng có vẻ thơ lầm.

Dưới ký tên tác giả là Quỳnh Dao — lại thêm vẻ thơ nữa. Đến thơ thì thật có vẻ thơ quá lầm. Xin trích ra đây mấy đoạn:

*Soi gương chưa thấy đời hàng lệ,
Cay đắng chung tình chưa biết chi.
Còn nhớ đêm xưa ngõi vọng nguyệt,
Âm thăm chưa biết nói nồng gi!*

Thật là hồn thơ lầm. Nhưng đây lại hơn nữa :

*Nếu ai ôm mối ngờ dan díu
Bạn cứ thay hình yêu dấu tôi.
Trong lúc cõi lòng ta trống rỗng
Tạm thời áu yếm một « tua » chơi!
Cùng em những phút say áu yếm
Vui mắt đưa trong ngọn gió đưa
Vả lại vô tình rung mái tóc
Đơ-mi cua!*

Thật là « hồn thơ » tuyệt !

Ta cũng thử nhân cái vần thơ ấy, làm mấy vần thơ :

*Cùng em những phút say áu yếm
Đưa mắt vui trong ngọn gió đe
Vả lại vô tình tuy pháp phơi*

Lụa cooc-sé !

*Trong lúc túi ta còn trống rỗng
Tạm thời áu yếm một « nuit » thôi.
Cũng « hồn thơ » lầm đấy chứ !*

HẠT TIÊU CAY

MUỐN cho bữa tiệc của ông quan annam trong báo Paris Soir được thêm sang và thêm vẻ « bản xứ » —

tuy đã có chó quay và trứng kinh niên — tôi xin hiến độc giả báo ấy một thứ « sốt » (sauce) đặc « bản xứ » của nước tôi.

Sốt ấy là vị « Đông-dương của Ngọt » của ông N. T. Lãng, công dụng nó rất nhiều.

Sốt này tăng thêm hương vị của đồ ăn thuộc địa. Làm cho những món ăn đó trở nên ngọt ngào, ngọt giọng và rất dễ nuốt. Cứ chờn đi thôi !

LÀNG BÁO

ĐÁP lại lời « điềm » của P. H., báo Tin Văn của ông Thái-Phí lại ra đời với tiếng kêu : *Tin Văn đây !*

Chứ không ở đâu khác.

Rồi bạn đồng nghiệp lại trách chúng tôi điềm một cách quá « khinh xuất với vàng ».

Đâu có như thế. Tôi vẫn nói rằng cái công việc mà *Tin Văn* đáng làm, là tự kỷ niệm cho mình đã : trước kỷ niệm ngày báo chết, nay thì kỷ niệm ngày báo sống lại đi !

Lại một bạn đồng nghiệp mới nữa : *Học Sinh tuần báo*. Nghĩa là một tờ báo cho các học sinh. Cái công việc ấy có ích lợi lắm, và có lẽ tránh được cho bạn học sinh cái hại đọc tiểu thuyết thần tiên và kiếm hiệp.

Nhưng xin chờ đi ra ngoài cái phạm vi học sinh đã định.

THẾ NÀO LÀ DỊCH

ĐÂY là những câu của ông Nguyễn văn-Hanh ở báo Mai (số 7) dịch ở chữ tây ra để giới thiệu nhà thi-sĩ Phan-văn-Ký là tác giả tập thơ chữ Pháp « Một tiếng trên đường » (Une voix sur la voie) :

« Ông Raphael Barquisseau, thầy và bạn của Phan văn Ký : trước hết anh được cái thiên tài mà thiếu nó đi thi không sao thành một thi ông được....

Bà Jeanne Leuba, đại văn-sĩ : ông am hiểu tiếng Pháp và thí-ý quá...

Ông R. Serène : bạn annam của người có hiểu người thâu đáo không ? Người gần chúng ta về hình và về tâm.

Bản Pháp của người có hiểu người thâu đáo không ? Giữa A-dông, người xa chúng nó quá ! »

Chẳng biết các người Pháp đó viết thế nào, mà ông Hanh lại khiến họ gọi ông Ký khi thì bằng anh, khi thì bằng ông, khi thì bằng người, khi thì bằng bạn.

Rồi lại bắt ông R. Serène gọi người đồng loại với ông ta bằng « chúng nó » nữa.

CẦU GI?

HANOI BÁO số 14 « Văn chương và hành động. Thay lời tuyên ngôn của văn phái Phương đông » :

...Những điều kêu cầu tha thiết của nhà văn...

...Những tiếng gọi thiêng liêng của thời đại...

...Một tấm chân thành phơi bày với các bạn thiếu niên...

(Lê-tràng-Kiều v.v.)

Lời kêu cầu tha thiết của nhà văn ! Cầu gì đó ? Hay lại tiếng kêu cầu chính phủ trị đó chẳng ?

Một tấm chân thành... thành tâm cầu vậy !

Nhưng ông Lê-tràng-Kiều — cầu — thật có cái tên « tiền định ».

Tên ông là Tràng-Kiều ; Kiều nghĩa là cầu ; Tràng Kiều là Tràng Cầu mà Tràng Cầu là cầu dài....

Chẳng trách ông cầu « chính phủ trị » !

Thạch-Lam

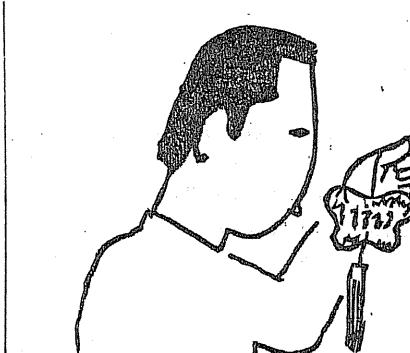
BA NGƯỜI MỘT ĐIỀU HÁT

BANG BẠNH. — Một ngày ta xa em, là một ngày ta buồn teo. (Un jour lointain est un jour sans bonheur).

NGUYỄN KHẨU HIẾU — Một ngày ta xa em, là một ngày ta buồn teo. (Un jour lointain de toi est un jour sans bonheur).

PHẠM LÊ BỒNG — Một ngày ta xa em, là một ngày ta buồn teo. (Un jour lointain de toi est un jour sans bonheur).

CÙNG ĐỌC GIÁ TIỀU-THUYẾT THÚ BÁY

Quí vị muốn giữ tập Tiểu Thuyết Thú Bay cho khỏi thất lạc xin đem lại : Nhà chuyên môn đóng sách và mạ chữ vàng TRUNG-KÝ 36 SINH TỬ HANOI - TONKIN

Nhận đóng (một năm 52 số đóng làm 2 tập)

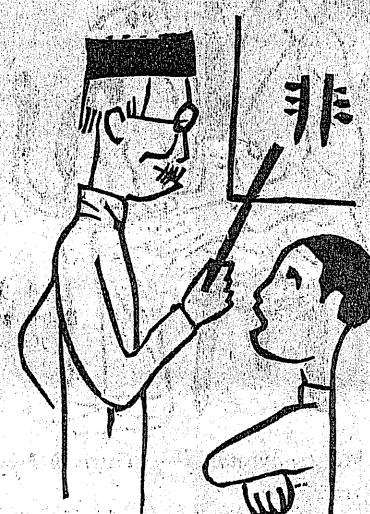
Đóng carton giấy toile fort bìa hoa 0\$30 (cả mạ chữ vàng 0\$50). Đóng carton giấy da 0\$50 (cả mạ chữ vàng 0\$70) (cần lăm có thể lấy trong 12 giờ đồng hồ vì nhiều thư khéo) Quí vị có nhiều sách muốn đóng, không tiện mang lại xin cho biết chỗ ở bản hiệu sđ, phải người mang mẫu lại nhận giá tận nhà.

Cam đoan : Mỹ thuật — nhanh chóng và rẻ nhất Hà thành muốn chứng « lời nói » ấy xem có « đi đôi với việc làm » không ? quý vị chiếu cố sẽ biết... TRUNG-KÝ RELIURE !...

Nèn nhớ ! ! ! — Những ông mắc bệnh tinh dã khỏi lẽ cố nhiên thận kém để lâu sinh nhiều bệnh khác như đau ngực lung, 2 hòn ngoại thận sa xuống thành bệnh thiên trụy rồi suy. Những ông cứ ốm vặt luôn luôn. Những ông không thể giao hợp với đàn bà hoặc nói mà không bền. Những ông đi mộng tinh — Những ông khi hỏng không còn. Các cụ già yếu ăn ít ngủ thường hay đau lung và những ông thận hình tiêu thụt khứ không đủ sức làm việc nên nhớ uống NGŨ HÀNH SINH KHÍ là một cơ quan nào trong người cũng khỏe. Nửa lít 2\$60 ; một lít 5\$60 (chỉ nửa lít đã khỏe lắm rồi, chúng tôi xin giữ danh dự trong nhời nói). Các người chỉ bỏ 2\$60 một lúc mà được việc còn hơn là dùng các thứ khác, giá mỗi lần không mắng nhưng dùng đến vài chục lần vẫn chưa được việc gì. — Ngài nào chẳng may mắc phải bệnh tinh nên dể: chúng tôi thi vira không tổn tiền vira mau khỏi. Tỉnh xa viết thư về hỏi. Thuốc Tin La 0\$45. Lậu 0\$30. — AN PHÚC HOÀN trị ăn không tiêu, chậm tiêu, dạ dày yếu, dày hơi, q, không biết nói v. v... giá 0\$20.

Bông Lai 32 Route de Hué — Hanoi

HỌC CHỮ NHỎ

THẤY. — Phi là chẳng, là không nén. Anh hiểu chưa ? Anh làm một câu có chữ phi.

TRO. — Ta không nên phi-lu.

HOẠT KÈ TỰ' DIỄN

Dáng đi hùng dũng : Dáng đi khi qua mặt mày nhau.

Canh : Nước rửa đũa khi ăn cơm.

Còi ô tô : Còi để báo thật to khi đi qua phố Khâm-thiên.

Bát, đĩa : Những vật để đập ra oai khợp chồng cãi nhau.

Dinh Lân

Chủ nhà in : Người giỏi vì có nhiều chữ nhất, như ông Lê Cường chẳng hạn.

Trần-An

Lô tai : Một cái két để su hào của các con bạc.

Phan-Cảnh

CẦU Ô

Xin việc làm

N° 122. — Trẻ tuổi, có bằng Sơ học Pháp viet, thật thà, cần thận, nh nhện, muốn tìm một việc làm hoặc thư ký hay bán hàng cũng được. Hỏi M. Thành, Secrétaire c/o Khánh Ký, 3, Borgnis Desbordes, Hanoi.

N° 123. — Biết đánh máy chữ đứng đắn, đã theo học Cours de Commerce à Université de Paris và am hiểu cách thức buôn bán, có đủ sức làm việc ngày và đêm, muốn tìm một việc làm cốt chỉ đủ sống. Hỏi Mme Phòng 31, Rue des Vermicels, Hanoi

TRƯỚC VÀNH MÓNG NGựa

QUAN BỐ GIÁ HIỆU

(Theo tin một bạn đọc giả)

Cá Châu ngắt ngưỡng bước vào vành móng ngựa. To béo phì nộn, trông Chân có vẻ hè vè, hách dịch như một vị đưống quan, như một ông quan bối thực hiệu. Nhưng, các ngài đừng cười, vẻ hè vè, hách dịch ấy đã đưa y vào vòng tù tội.

Người làm chung là một lũ kỳ dị: này ông trương Dũng, ông phó lý Ngôn, này anh phu tuần Kẹt...

Ông trương Dũng gãi tai kẽ lỗ :

TRƯỜNG DŨNG — Tôi hôm ấy, con đương canh ở điểm. Bỗng có tiếng quát: « Quan đến ». Con giật mình đánh thót một cái, sấp ngửa bước ra hồn. Con thấy một chiếc xe tay một người kéo, một người đẩy, ngồi trên một người chưng chạc. Con chưa kịp vái, thì đã bị chiếc cà-vạt vụt một cái đứt. Rồi có tiếng đồng-dạc nói: « Xe quan đến, sao không ra chào hứ ! » Con chắp tay vái, thì bị một roi nữa. Con sợ quá. Sau quan ra ôn bảo trả phu xe hai hào, con trả tiền.

ÔNG CHÁNH ÁN — Thế anh không đi thưa ngay à ?

T. D. — Bầm không... Con tưởng là quan bối con thật à.

Ô.C.Á. — Anh ngủ lâm. Quan bối hay quan trùi cũng không có phép đánh người, nghe chưa ?

T. D. — ... Dạ.

Tiếng « dạ » thờ ơ, như câu nói lấp lỏng, không có chút thành thực.

Ông phó lý Ngôn lại không may hơn ông Trương Dũng.

Ô. C. Á. — Anh đương ở đình thì có người đến gọi ra điểm, phải không ?

PHÓ LÝ NGÔN — Vâng, một người cu li xe. Con vừa ra, thì được lệnh truyền: « Tao là quan bối, mà biết không ? Sao mà dám canh phòng trê nǎi ? » Rồi đánh ngay con mấy cái tát tai. Hai tên phu xe lại nọc con ra đánh mất hai chục roi. Dạ, bầm còn vết đầy ạ.

Ô. C. Á. (mỉm cười) — Thôi, không cần. Được rồi. Người ấy đánh anh xong, lại bắt trả tiền xe, phải không ?

P. L. N. (về tiếc của) — Dạ... năm hào.

Ô. C. Á. (chỉ vào mặt Châu) — Đây, anh nghe chưa ? Anh có gan giả danh là quan bối để đánh người...

CÁ CHÂU — Bầm, con bắt chước...

Ô. C. Á. — Bắt chước ai ? Khi nào quan bối lại đánh người. Quan bối mà đánh người thì không phải là quan bối, nghe chưa ? Không ai có quyền đánh người cả. Đánh người, người kiện là phải tội.. dẫu là quan bối thật cũng vậy.

C. C. — ... Dạ.

Tiếng « dạ » thờ ơ, nhạt như tiếng dạ của ông trương Dũng vậy.

Ô. C. Á. (nghiến răng) — Một năm tù. Thời ra.

Vẫn hè vè, hách dịch, cả Châu bước ra, vẻ mặt ngầu ngang ngời : Ý chừng Châu nghĩ đến cái thú ra oai ông bố tối hôm nay.

Giá biết trước là có hôm nay, thì lúc quát cà-vạt vào lưng ông trương Dũng, có lẽ Châu còn lấy gân hơn nữa. Tứ Lý

TRUYỀN VUI BẢO HIỂM

của KHÁI HƯNG

WĂN - CHƯƠNG chủ bút báo Trường-Thọ ngồi làm việc ở bàn giấy. Có lẽ chàng đương tìm nguồn cảm-hứng mà chưa thấy nó đâu. Vì chàng đã xây xong một cây kim tự tháp bằng mảnh thuốc lá ở trên cái đĩa gạt tàn và vẽ đủ các hình ngộ nghĩnh kín hai, ba trang giấy rộng.

Giữa lúc chàng bắn khoán nghĩ-ngợi, câu kinh với bút, với giấy, với làn khói xanh, với cả chàng và khối óc bí đặc của chàng nữa, giữa lúc ấy, người chạy giấy lên nói có khách đến thăm chàng. Văn-Chương buông một câu quả quyết như nhát dao phay sắc :

— Tôi đi vắng.

— Thưa ông người ấy dặn tôi rằng nếu ông có bảo ông đi vắng thì thưa với ông rằng người ấy đến vì một việc rất cần, một việc có quan hệ đến tính mệnh của ông.

— Can-hệ đến tính mệnh tôi ?

— Vâng.

— Vậy mời người ta lên đây. Lát sau, một người khỏe mạnh, vẻ mặt nhanh nhẹn tiến vào phòng giấy, ngả đầu chào.

— Mời ngài ngồi chơi. Thưa ngài, việc gì mà can hệ đến... ?

Người kia tiếp luôn :

— Tính mệnh ngài.

— Thưa ngài, ngài có thể nói ngay cho tôi biết là việc gì không ?

Ba cái răng vàng của ông khách điểm một nụ cười rất có duyên :

— Thưa việc bảo hiêm, và tôi là đại-lý sở Bảo-hiêm Hoa-kỳ.

Văn-Chương tức lộn tiết :

— Việc bảo hiêm ?

— Vâng, việc bảo hiêm. Ngài tính việc bảo hiêm mà lại không có liên can mật thiết đến tính-mệnh ngài sao ?

Rồi đại-lý kéo một bài diễn thuyết thực dài, thực chặt chẽ — chặt chẽ nghĩa là những chữ, những tiếng sít nhau đến nỗi chủ bút không thể len được vào một câu để ngắt lời, — một bài diễn thuyết về đời người, về hạnh-phúc tương-lai, về sự cần thiết bảo hiêm.

Bài diễn thuyết đoạn, kế tiếp đến những câu hỏi, và những câu trả lời :

— Thưa ngài, dù ngài ở nhà,

dù ngài đi ngoài phố, dù ngài làm việc hay đi xe hỏa, hay đi ô tô, hay đi thuyền, hay đi tàu thủy, hay đi bách bộ, hay đánh ten-nít, hay đánh ping-pong đi nữa, ngài có chắc rằng tai nạn, nguy hiểm không xảy ra chăng ?

Vậy nếu không may ngài què một tay, đui một mắt thì sao ?

Lúc bấy giờ ai chu cấp cho ngài ?

Sự khó khăn cho ngài và cho gia-

đình ngài, ngài có thể tưởng tượng được không ?

Ngài sẽ vay mượn vào đâu ?

Nếu ngay bây giờ ngài không vào bảo-hiêm, nghĩa là chỉ bỏ ra mỗi tháng

một món tiền cỏn con để mua lấy

sự bảo hộ tính mệnh, thì lúc bấy

giờ ngài còn biết xoay sở ra sao ?

Ngài có thể xoay sở được không ?

Không, chắc rằng không. Ngài thử nghĩ kỹ mà xem, ngài là một

nha văn sĩ có đại tài, thì về vấn-

dề gì ngài không quản xuyến,

ngài thử nghĩ kỹ mà xem, can

chi ngài phải loay hoay để tâm

đến những tai nạn bất ngờ, đến

cuộc tương lai không chắc chắn.

Văn-Chương nghiêm nhiên

ngắt lời :

— Vâng, chính thế, không bao

giờ tôi để tâm đến.

— Vâng, can chi ngài phải để

tâm đến, vì đã có sở Bảo-hiêm

để tâm đến hầu ngài.

— Đè tâm đến cho tôi ?

— Vâng, nếu bây giờ ngài bỏ ra

mỗi tháng ít tiền để đóng vào

sở Bảo-hiêm của chúng tôi.

Thấy hay hay, Chương soán

suýt hỏi truyện, hỏi cách thức

vào bảo-hiêm. Đại-lý săn lòng

giảng nghĩa lầm, nào giảng nghĩa

về các món bồi thường gấp đôi,

các món bồi thường gấp ba, nào

đọc từng đoạn trong quyển sách

diều lệ nói về rất nhiều quyền

lợi của người vào hội Bảo-hiêm.

Chương mỉm cười, hỏi :

— Bảo-hiêm cái gì cũng được ?

— Được lắm chứ. Chẳng hạn,

ngài bảo-hiêm hai mắt.

Nếu ngài mù thì ngài được lĩnh gấp đôi

số tiền bảo-hiêm mà từ đấy không

phải đóng một đồng nào nữa.

Bảo-hiêm hai chân, hai tay, hai

má, hai tai, hai... à một mũi,

cũng thế, cũng như ngài bảo-

hiêm tính mệnh.

Chương vẫn mỉm cười, thong

thả nói :

— Tôi muốn bảo-hiêm một thứ..

Một tia sáng lóe trong đôi con

ngươi viên đại lý :

— Thưa ngài muốn bảo-hiêm ?

— Vâng, tôi muốn bảo-hiêm một thứ rất yếu ớt, rất mỏng mảnh, tương lai rất bấp bênh.

— Ngài cứ việc vào bảo-hiêm là tương lai sẽ vững vàng, chắc chắn ngay. Bảo-hiêm hai mươi, hoặc hai mươi nhăm năm.

— Được lâu thế kia ? Tôi chỉ muốn bảo-hiêm độ mươi năm thôi. Nhưng được hai mươi, hai mươi nhăm năm càng hay.

Viên đại lý tưởng nên dãi trước một nụ cười để ba cái răng vàng nhe ra mà làm cho ông khách hàng thêm vui vẻ, vì chàng chỉ sợ khách lùi :

— Vâng, ngài nghĩ rất phải. Vậy ngài định ngay hôm nay vào hội Bảo-hiêm của chúng tôi ?

— Vàng, ngay hôm nay cũng được. Nhưng tôi xin nói để ngài biết rằng thứ ấy để chết lầm kia đấy.

Nụ cười vàng lại nở :

— Ngài chớ ngại. Chúng tôi lập ra hội Bảo-hiêm chỉ vì một mục đích nhân-đạo ấy, mục-đích bảo-hộ cho những cái dẽ chết. Ở đời này cái gì mà không dẽ chết, thưa ngài ? Vậy đâu chẳng may ngài có chết đi, già đình ngài cũng vẫn được hưởng hạnh phúc, vì đã có sở Bảo-hiêm. Thưa ngài bảo-hiêm tính mệnh ?

— Không.

— Ngài bảo-hiêm cặp mắt ? Mắt nhả vẩn ! Ở đời còn thứ gì quý báu hơn ?

— Không.

— Hay ngài bảo-hiêm hai bàn tay. Trời ơi, bàn tay một nhà văn hào như ngài !...

— Thưa không.

— Hay ngài muốn bảo-hiêm hai chân ? Hai tai ?

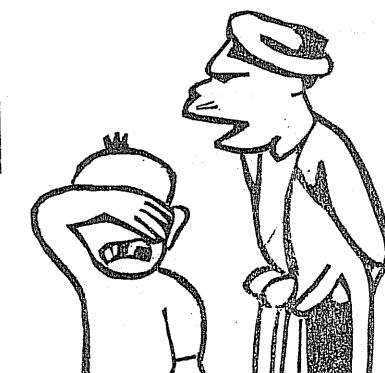
— Vẫn không phải.

— Vậy ngài muốn bảo-hiêm cái gì ?

Chương nghiêm nhiên đáp :

— Tờ Báo của chúng tôi.

Khái Hưng

— Nó chửi mày, mày chửi nó, việc gì về nhà mà lại khóc ?

— Khốn khổ tên nó lại là Tôi.

CINÉMA PALACE

Từ thứ tư 22 đến thứ ba 28 Avril 1936

CYNARA (L'Impasse)

diễn theo kịch chuyện của Ernest Dawson, do các tài-lử RONALD COLMAN và KAY FRANCIS sắm những vai chính. « CYNARA » là một chuyện tình rất cảm động, bi ai, một chuyện xảy ra hàng ngày ở bất cứ một gia đình ở xứ nào.

Một chàng thanh-niên vì một lúc quá mê say, đắm đuối một gái thơ ngày đèn nôi quên cả phần sự, quên gia đình quên cả người vợ yêu quí... Đến khi cô ả biết chàng đã có nơi, nàng thất vọng phẫn triều sinh...

CINÉMA TONKINOIS

Từ thứ sáu 24 đến thứ năm 30 Avril 1936

ARLETTE ET SES PAPAS

Một phim vui diễn theo vở kịch của hai ông Georges BERR và Louis VERNEUIL — RENÉE SAINT-CYR, MAX DEARLY, JULES BERRY sắm các vai chính.

PHUC-LOI

1 av. Paul Doumer, Haiphong

B
A
L
T
Y

Articles de Nouveautés

Parfumerie - Chapellerie

Cravates, Chemises Sport

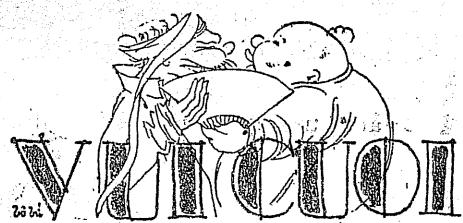
SÁCH MỚI

1) Truyện bộ Trần-Nguyễn chiến-kỷ

(Chuyện đức thánh Trần đánh Tầu) là bộ « Lịch-sử tiêu-thuyết » Nguyễn Tú-Siêu soạn rất hay. Giày 224 trang lớn bìa đẹp, giá 0\$50

2) Truyện bộ Việt-Thanh chiến-sử

(Chuyện vua Quang-Trung (Nguyễn-Huệ) đánh Tầu, in lần thứ hai, Tú-Siêu soạn rất hay. Giày 160 trang lớn, giá 0\$40.

Cửa B. Đ. Quỳnh, Hanoi

1. Nói dối nhất

Ba, Tư và Năm đang đi chơi. Ba và Tư bỗng thấy một con dao rơi trên đường, liền tranh nhau lấy, không ai chịu kém. Sau Ba tức mình nói với Tư :

— Được, đã thế từ giờ ai mà nói dối nhất thi sẽ được con dao này.

NĂM — Các anh định nói dối, thế mà không sợ hãi với lương tâm à?

BA — Nhưng...

NĂM — Tôi năm nay ngót hai mươi tuổi đâu rồi, tôi chưa hề dám nói dối bao giờ!

TU bảo BA — Thôi thế đưa cho Năm con dao đi thôi.

2. Kỷ lục ăn khỏe

— Tôi có quen một người ăn một lúc hết 20 con vịt.

— Anh lại nói phét chứ gì?

— Thật đấy... đầu tiên anh ta mua 20 con vịt, hôm đầu anh ta giết một con băm nhỏ cho 19 con còn lại ăn. Lần thứ hai, anh ta giết một con nữa cũng băm nhỏ cho 18 con còn lại ăn... Anh ta cứ làm như thế cho đến lúc giết con vịt thứ 19 cho con thứ 20 ăn, thế tức là con vịt thứ 20 đã ăn cả 19 con vịt trước. Sau anh ta giết con vịt ấy ra ăn thịt.

3. Đăng tri

— Hôm nọ tôi cầm thu ra nhà giày thép bỏ, đăng tri đến nỗi, đến nơi, tôi để thu xuống thềm gạch, rồi định chui vào thùng thư.

— Chả bằng tôi, một lần đi chơi bị mưa uột nhẵn, lúc về đăng tri đến nỗi cởi cả quần áo uột giải lên giường, lấp chǎn đắp lên tủ tết, còn tôi, tôi đánh du lén sà nhà để phơi thì sao!

Cửa M. Hà, Thanh-hoa

Lý luận con trẻ

— Me ơi me! mua cho con một con búp-bê.

— May dã có một con rồi đấy thôi!

— Con muốn một con nữa..., một con mới...

— Con của mày đang chơi đã hỏng đâu!

— Thưa me, con cũng đã hỏng đâu, thế mà me đã để em bé là gì?

Cửa N.T. Lợi, Hanoi

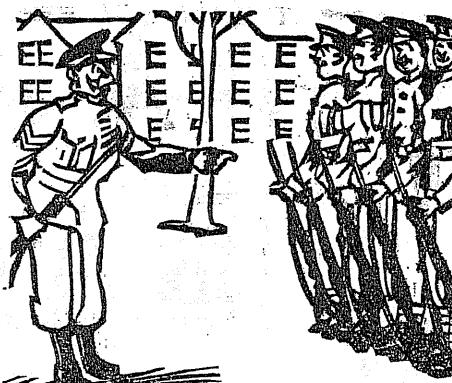
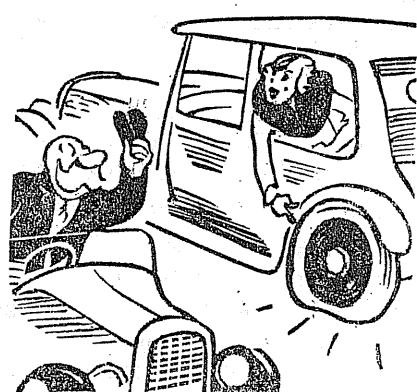
Ai tin được

Cậu Ban xem một tờ nguyệt báo trong có đăng một truyện dài nói truyện một cô con gái thắt cổ tự tử thi « con nữa ». Đợi số sau, cậu xem nốt thấy nói người ta đã cứu cô con gái nọ khỏi chết; cậu dập tay xuống bàn mà rằng :

— Thắt cổ tự tử! Một tháng giờ rồi mới có người chữa, mà chữa khỏi. Ai tin được?

NỤ CƯỜI NUỚC NGOÀI

MƯU MẸO

— Lính số cát vanh tóng, trước khi lau súng thì anh phải làm gì?
— Con bắt đầu nhìn số súng.
— Đề làm gì?
— Đề khỏi phải lau nhầm súng của người khác.

(RIC ET RAC)

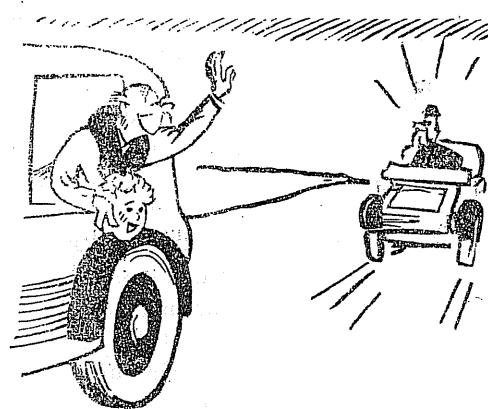

SAY RUỢU (trong một hóa hai)

— Người đi với anh giống anh như tạc khuôn. Em anh đó phải không?

— Có ai đi với tôi đâu. Hai bác lại say rượu rồi!

(AKBABA)

Nước non nhỏ hép quả. Lúc nào cũng gặp anh.

(SAVEZ VOUS)

Nhà thô miên sắp sửa ăn bún.

(SAVEZ VOUS)

SỐM

THẾ NÀO VÔ ƠN LÀ LÀM BỒN PHẬN

Một bác cảnh sát ở một thành phố nhỏ gần Nuru-ước, đi dọc đường gặp một trận bão tuyết dữ dội. Bị rét công trường chết, bác ta hâm một chiếc ô tô rồi nói với người lái xe làm ơn cho mình về tinh. Người lái xe, thấy bác cảnh sát run cầm cập, lấy lòng tốt đưa bác về và vặn xe chạy hết sức nhanh cho chóng tới nơi.

Đến trước sở cảnh, bác cảnh sát lập biên bản rằng người cứu mình đã cho xe chạy nhanh quá phép. Người chủ xe mượn thầy cãi, nhưng ông chánh án cho bác cảnh sát là phải, viễn lẽ rằng phải đặt bồi phận lên trên ân nghĩa.

Song dân thành phố Nuru-ước họ nhất định không chịu như thế là phải và nhao nhao khiếu nại, đòi hủy cho được cái án vi-cảnh năm Mỹ kim kia đi mới nghe.

MỘT DANH DỰ TRONG

LÀNG TRỘM CẤP

NG Franz Langer, chánh án ở thành phố Vienne nước Áo, là một người mà khắp làng tộm cắp thầy đều biết. Ông có tấm lòng vàng, luôn luôn săn sóc tới gia đình người tú tội và còn tìm kiếm công việc làm cho tội nhân mới được tha nữa là khác. Gần đây, trong khi ông xử kiện ở tòa, một quân gian lận đến đánh cắp mất cái áo phủ ngoài của ông treo ở mắc. Các nhật báo đăng dồn cái tin ấy ra thi độ hảm bốn giờ sau, ông Langer bắt đổi lấy làm lạ được tin rằng cái áo của ông đã qua nhà giày thép về nằm ở sở cảnh. Kèm gói áo có một lá thư của ban hội đồng làng trộm cấp, trong có nói rõ tên và chỗ ở kẻ trộm và bày tỏ rằng vì danh dự của làng trộm cấp, chúng không thể nỡ hại một ân nhân của chúng. Vì thế, chúng với tố cáo bạn đồng nghiệp và trả lại đồ ăn trộm.

N.H.N. (Thuật)

NHỮNG ĐIỀU MÀ CÁC

CỬA HÀNG PHẢI TRÁNH

DÂY là nguyên do một cửa hàng rất lớn bên Mỹ bị mất hết khách chep lại :

Người bán hàng vô phép . . .	7.l.
Người bán hàng hay tính nhầm . .	3.l.
Người bán hàng dễ khách mặc cả lâu .	6.l.
Người bán hàng lanh lạm với khách .	2.l.
Hàng hóa xấu	10.l.
Giá đắt quá	14.l.
Gửi hàng đi chậm	10.l.
Hàng xấu nhầm hàng tốt . . .	7.l.
Hay lừa khách hàng	6.l.
Hàng hóa xấu mỹ	5.l.
Đổi mác «marque» hàng	6.l.
Khách muôn đổi hàng không đổi .	7.l.
Cửa hàng bẩn	10.l.
Cửa hàng làm ở chỗ không tiện	
cho xe cộ đi lại	6.l.
Hàng hóa không bọc kĩ	10.l.
Để khách chờ lâu quá	3.l.

B.Q. (lược dịch)

HANOI BAO

Tuần-báo ra ngày thứ tư, giấy 32 trang (16 x 25) bìa in hai màu. Nhiều tranh, ảnh đẹp. Số nào cũng có hai tiêu-thuyết dài, bốn truyện ngắn, thời-sự phê-bình và văn thơ của các nhà văn mà các đồng-giả đã từng quen tên biết tiếng.

Giá báo: mỗi số 0\$03, sáu tháng 0\$70, một năm 1\$30.

Thư và mandat mua báo gửi cho :

M. le Directeur du HANOI BAO

88, Route de Hué - HANOI

HỒNG - KHÊ DU'Q'C PHÒNG

88 Route de Hué Hanoi (sáng lập tại Hanoi từ năm 1922)

Có lương-y xem mạch bốc thuốc chén, bán thuốc bắc chè. Có trên 80 phương thuốc gia-truyền chế thành thuốc viên, thuốc bột, thuốc cao, thuốc nước, đóng hộp, đóng chai, hợp pháp vệ sinh và rất kỹ-thuật, chữa đủ các bệnh người lớn, trẻ con. Có đại-lý và chi-diểm khắp eօi Đồng-dương.

Các ngài có bệnh ở gần xin mời quá bộ lại, ở xa xin viết thư về kẽ bệnh, gởi thuốc theo cách linh-hoa giao-ngân.

Có sách thuốc nói rõ các căn-bệnh và công-dụng các thứ thuốc để biến các quí-khách.

MỘT TỜ BÁO KHÔNG

BÁO GIỜ CÀI CHÍNH (MỸ)

Mà có lẽ chỉ có ở nước Mỹ mới có tờ báo kỳ khôi ấy.

Một ông đến tòa báo thăm ông chủ nhiệm với một vẻ mặt kinh ngạc :

— Thưa ngài, tờ báo quý hóa của ngài vừa đăng tin tôi mới từ trần !

Ông chủ nhiệm vẫn thản nhiên :

— Vâng, thế sao ?

— Nhưng cái tin ấy là một cái tin bịa đặt !

Ông chủ nhiệm vẻ mặt kiêu hãnh :

— Nếu là một cái tin mà báo của chúng tôi đã công bố thì là một cái tin 100/100 đúng sự thực.

— Còn tôi, thì tôi bảo là một cái tin 100/100 bịa đặt, một cớ rõ ràng là tôi còn sống sờ sờ trước mắt ngài đây, vậy ngài làm ơn cải chính cho.

— Chúng tôi không thể chiều ý ngài được, vì không bao giờ chúng tôi cải chính một giòng chữ đã in trên tờ báo chúng tôi.

— Nhưng...

— Nhưng thế này thì phương tiện cả : ngày mai, chúng tôi sẽ đăng tin ngài lên mục « số sinh » (liste des naissances).

MỘT ÔNG CHỦ BÁO TỐT

ÔNG Villemessant, sáng lập tờ Figaro (1854), đối với hết thảy người giúp việc ông, là một người tốt hết chỗ nói : ông nói, cười vui vẻ, « mày tao » (tutoyer) với cả những viên thư ký « soàng », thỉnh thoảng lại vỗ đùa vào bụng ông chủ búi Alphonse Duchesne.

Ông Villemessant lại còn có cái sáng kiến ranh mãnh này : ông bay la-cà trong các tiệm cà-phê, « cao-lâu » trà trộn với đám bình dân và châm chú nghe những lời bình phẩm của độc giả Figaro.

Không một người nào trong tòa báo là không biết cái cữ đồng ấy, và nhiều khi họ lợi dụng cái « khéo » ấy một cách khôn khéo. Một viên trợ bút ngầm ai hai người bạn đến ngồi một bàn ráp với bàn của ông Villemessant, rồi một trong hai chàng lên tiếng :

— Nay, sáng hôm nay, mày có đọc bài của X... không ?

— Ở đâu ?

— Ở, ở Figaro, chứ ở đâu. Bài ấy được độc giả hoan nghênh đến nỗi phải « kêu » là một tác phẩm kia mà...

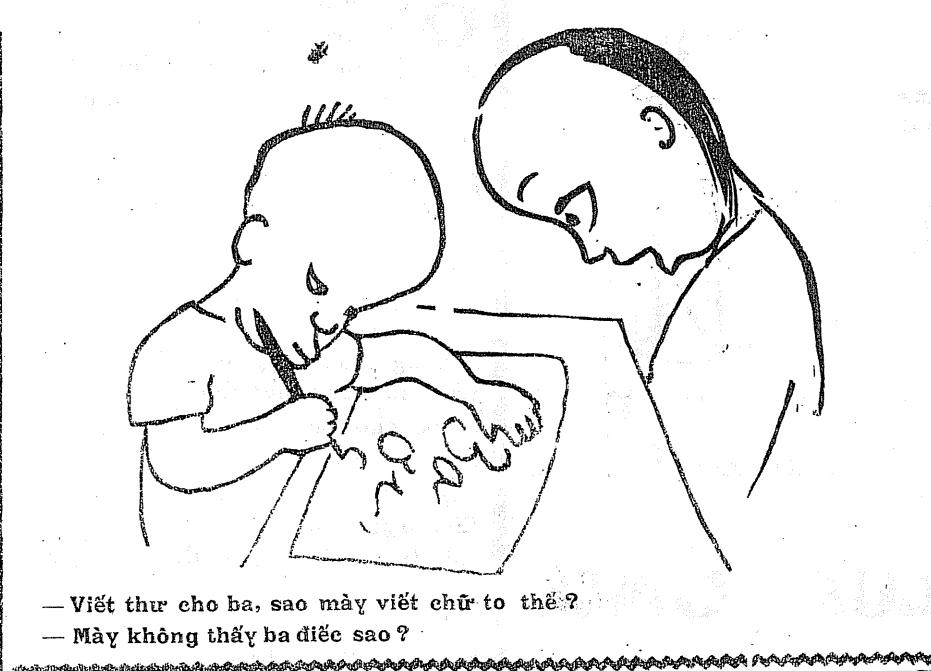
... Câu truyện cứ thế kéo dài ra.

Ông Villemessant trả lại tờ báo, vui vẻ một cách « rầm-rĩ » :

— Gọi ngay cho ông X.., hù, hôm nay hắn viết nên một tác phẩm Ta sẽ tặng lương cho hắn, và bắt đầu từ tuần lễ sau, cứ đúng ngày này, ta để hắn lên trang đầu, cột nhất.

Việt Băng
(Thuật)

Prochainement ouverture
du SALON DE COIFFURE TRAC
86, Rue du Chanvre

— Viết thư cho ba, sao mày viết chữ to thế ?
— Mày không thấy ba điếc sao ?

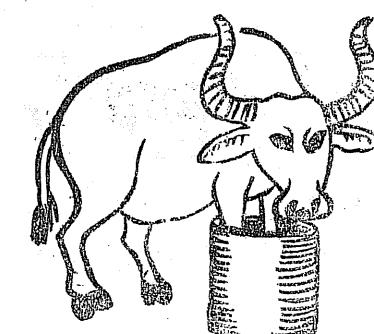
(Tiếp theo)

VỆ SINH VỀ CƠ QUAN SINH DỤC

IHÔM ấy, tôi dạy vệ sinh về cơ quan sinh dục. Xin thú thực ngay rằng tôi ngủ trưa, quá giấc, lúc dạy không kịp xem lại bài sắp cắt nghĩa.

Trống vào, học trò đọc bài. Vừa xong, sắp sửa giảng sang bài khác, thì ông đốc ở đầu lù lù đến.

Ông cầm cái ba-toong to tướng, chống mạnh xuống bức đánh thành

một cái, làm cho tôi giật nảy mình, xanh mặt lại.

Tôi cuống quýt cứ mân mê cái fiche (1), chẳng biết nói gì. Thấy tôi cuống quýt, ông nói :

— Ông cứ việc dạy, coi như tôi không có ở đây vậy.

Bụng bảo dạ : ông ngồi lù lù ra đấy,

(1) Fiche : một mảnh giấy dày chép các bài để dạy học.

mà tôi coi như không có ông ở đây được, dễ lắm nhỉ ! Thế ông không khám tôi, nhưng cứ coi như đã khám rồi, có được không.

Thấy tôi ngượng nghịu, ông phát gắt :

— Ông ngủ đây à ?

Tôi tái mặt, ông lại nói :

— Tôi có ăn thịt ông đâu mà ông sợ hãi đến thế ?

Tôi luồng cuống đành liều hỏi ngay một câu :

— A quoi servent les organes génitaux ? (2)

Ông đốc tướng tôi châm chọc, đỏ gay mặt, uất lên tận cổ, vác ba-toong đi thẳng.

CHẤM BÀI

Dạy học không phải chấm bài thì còn nghề gì dễ chịu hơn nữa. Nhưng khổn nối, có bài học, phải có bài làm, có bài làm, tất phải chấm. Sự chấm bài thật là một cái vạ của nhà giáo.

Năm ấy tôi có 60 người học trò, thì mỗi tuần lẽ phải chấm 4 lần 60, vị chí là 240 bài. Trung bình chấm mỗi bài phải mất 4 phút, thì trong một tuần lẽ, phải mất : $4 \text{ phút} \times 240 = 960 \text{ phút}$, tức là 16 giờ. Mỗi tuần lẽ làm việc 5 ngày, thì mỗi ngày mất thêm 3 giờ 12 phút vào buổi tối.

Tối đến, trong khi anh em các sở họ chơi bời thỏa thích, hoặc tố tôm, tài bàn, hoặc tim thú yên hà, hoặc xuống xóm chí em, thì mình phải cầm cõi mà làm việc. Có ai mòi cũng phải từ chối; nên họ đều cho nhà giáo là bọn « nan du » cả.

Hôm nào cũng vậy, cặm cõi chấm xong đã 9, 10 giờ rồi, thế là mất cả buổi tối. Lắm khi đang chấm, có ông bạn đến tán chuyện gẫu, ngồi lì cho đến 10, 11 giờ mới về thì nguy quá. Hôm ấy, thế nào cũng phải thức đến nửa đêm, nếu không muốn hôm sau học trò phàn nán rằng lười biếng.

Lại còn một nỗi là bài vở của các cậu bé lầm khi xuân ngốc, đọc lên phải phát cáu. Nhưng thỉnh thoảng đọc vài câu ngõ ngắt, ngây ngô cũng phải bật cười. Như câu « tôi và cám » có câu dịch là « je et le riz », chữ « éléphant » dịch là « cậu ám voi », câu « les soldats ont découpé un vieux flamboyant en morceaux qu'ils emportèrent chez eux pour alimenter le feu de la

(2) Những cơ quan sinh dục dùng để làm gì ?

Tơ lụa nội-hoa đủ các màu và các hạng để may y-phục phụ-nữ về mùa Xuân và mùa Hạ năm nay.

Có bán đủ các mặt hàng của hãng S. F. A. T. E. Namdinh dệt.

Mới về rất nhiều hàng tây hiệu A. G. B. ở Paris.

Mỗi thứ chỉ có hai áo vải xin kính mời các bạn phụ-nữ kíp đến xem mẫu tại hiệu

MAI ĐE
26 PHỐ HÀNG ĐƯỜNG

thì sẽ mua được hàng tốt và giá hời.

cheminée » là « những chú linh tẩy đã chặt một me tây già ra từng khúc rồi đem về bỏ lò đốt sưởi », câu « le buffle seul est capable de vivre les pieds dans la vase pendant des semaines entières » là « chỉ có con trâu có thể đứt chân vào vại mà sống trong những tuần lễ nguyên ».

ÔNG ĐỐC TRỐNG

Ở trường tôi có nhiều ông đốc lầm. Ông đốc tây là ông đốc thực thụ, trên cả các ông đốc khác, cũng như vua Hailé Sélassié là vua các vua vây. Dưới ông đốc chính, có ông đốc trống (là thầy giáo coi việc đánh trống), ông đốc võ (thầy giáo coi dạy thể-thao) ông đốc phạt, ông đốc... gì nữa, tôi quên mất.

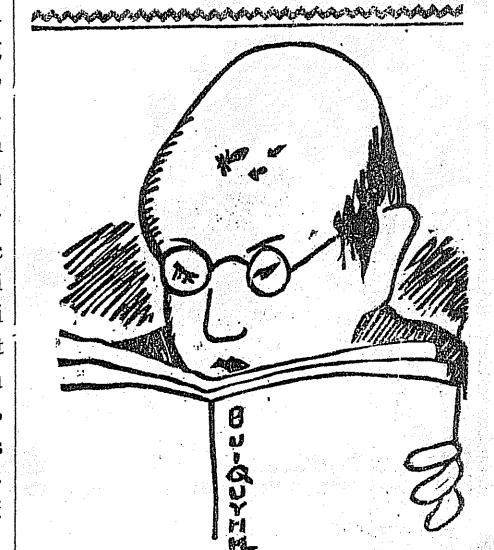
Anh nào vô phúc phải dạy lớp Moyen A là suốt năm phải trông nom việc đánh trống, nên chúng tôi vẫn gọi ông là ông « đốc trống ». Quan đốc ngày nào cũng phải đến sớm 15 phút đánh trống cho học trò vào sân.

Năm ấy đốc trống lại phải một anh vừa lười vừa bạt mạng. Anh ta có tính ngủ trưa, ngày ngày phải đến sớm lấy làm bức tức lầm. Nhất là giờ chơi, trong khi các bạn hữu cười đùa vui vẻ thì anh ta chỉ bắn khoan về cái trống: cứ vài ba phút lại phải giở đồng hồ ra nhìn.

Anh thường phàn nàn có lẽ mất ăn mất ngủ về nó. Tôi cố an ủi rằng, « Thôi, chả qua là duyên số anh với nó, anh đừng nghĩ ngại làm gì cho phiền. Anh nên chấm chỉ đánh trống cho đúng giờ, biết đâu một ngày kia anh không được thăng thưởng vì cái trống. Ấy thế là còn may cho anh đấy, chứ chúng tôi phải làm việc mửa mặt ra suốt ngày, nhưng có ai biết đó là đâu ! »

(Còn nữa)

Song Thanh

— Nay, đường chør đầy các con ạ, khéo không ngã chết !

SỮA NESTLÉ

== Hiệu con chim ==

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO CHÍNH-PHỦ PHÁP

ĐỘC QUYỀN BẢN: cho các nhà thương, các
nhà hộ-sinh và các nhà thương binh, v.v.
Ở TRUNG-KỲ, BẮC-KỲ VÀ CAO-MAN

Hôm nay cũng vậy, hễ mình có uống hết nửa chai thì mới thêm được một chai nữa.

BÌNH PHẨM NHÂN VẬT

SỰ NGHIỆP CỦA ÔNG VŨ ĐÌNH LONG

ONG Vũ đinh Long trước là một nhà giáo học. (Tuy bây giờ ông vẫn giữ chức ấy, nhưng không dạy học nữa).

Đến khi ông viết hai cuốn kịch «Chén thuốc độc» và «Tòa án lương tâm», người ta mới lại biết ông cũng là một nhà văn nữa.

Tuy văn chương hai quyền kịch đó không có gì là xuất sắc, nhưng cái ý của kịch thì đáng khen. Vì ông Long cũng muốn trừ những cái hại trong xã hội.

Người ta yên trí rằng ông Long cứ con đường ác mà đi mãi, và mong đợi nhiều tác phẩm nữa của ông ta.

Nhưng, không ngờ, đến đó, ông Long đổi ý kiến, và đổi hẳn cả cuộc đời của ông nữa.

Có lẽ bởi vì thấy cái nghè làm văn ở nước ta không có lợi lộc gì, cái đời con nhà văn theo đuổi một ý tưởng, thanh bạch vô cùng.

Cho nên ông không muốn bài trừ những cái hại trong xã hội nữa. Trái lại, ông lợi dụng những cái trào lưu xấu của xã hội, dựa theo những cái tính xấu của người ta mà làm việc: Ông dịch và xuất bản ngay đến cuốn «Anh Hùng Náo» với «Tục Anh Hùng Náo» giữa lúc người ta — cũng như bây giờ với truyện thần tiên — đang mê muội với những anh-hùng kiếp-hiệp hoang đường của người Tàu. Hai cuốn truyện ấy bán chạy vô cùng, các thiếu niên bấy giờ đều tự xưng mình là «chú anh hùng», còn các thiếu-nữ tự xưng mình là Sở Văn nương tử.

Thời kỳ các truyện ấy qua, lại đến thời kỳ truyện trinh thám ra đời. Qua hàng sách đều thấy những cái đầu-dè bí-mật: Con dao bay, Cái đầu bay, Đáng mặt đen, Đáng mặt đỏ.

Hồi ấy, ông Long không viết truyện trinh thám. Nhưng hiệu sách và nhà in của ông xuất-bản nhiều truyện lắm. Những truyện ấy ông mua của các nhà văn bằng một giá rất rẻ: năm đồng một cuốn truyện. Thời ấy, người ta thấy nhiều nhà văn ở trong hiệu ông đi ra, thở dài và chán nản. Vì nhà văn thì cần tiền, mà ông Long thì trả rẻ, tuy rằng mỗi quyền ông ăn lãi hàng trăm đồng. Nhưng cái khổ của nhà văn ông có để ý gì, cốt ông có lợi là được rồi.

Qua thời kỳ ấy, ông thấy người ta ưa chuộng tiểu thuyết, ông lại cho ra tiểu thuyết. Vì thế, «Tiểu thuyết thứ bảy» ra đời. Ông không cần mượn nhà văn nào chủ trương, ông chỉ mua bài của mỗi người là đủ. Như thế, lợi về phần ông nhiều.

Rồi, nhân bên ta còn thiếu những truyện hay như Livre Rose cho trẻ con đọc, ông thấy truyện thần tiên và kiếm hiệp bán được chạy, ông cũng xuất bản truyện kiếm hiệp và thần tiên. Vì truyện thần tiên dịch ở truyện Tàu vốn dã không mất gì, mà lãi thi trong thấy ngay trước mắt.

Xem đó, ông Vũ đinh Long thật là một người khéo biết lựa chiều gió mà phất cờ. Những công việc ông làm, đều lựa theo cái trào lưu của người ta mà tiến hành. Ta cũng phải nêu nhận trong những việc đó, cái khéo léo nhà buôn của ông ta vây.

Nhưng ông chỉ là một nhà buôn mà thôi — nghĩa là một người chỉ hỏng kiếm lời, còn cái công việc mình làm có hại hay không có hại, ông không cần biết đến, mà biết đến cũng không ích gì.

Sự nghiệp của ông là sự nghiệp một nhà buôn bán mà hàng hóa của ông buôn tức là văn vây.

Thach Lam

TƯ SÁT

Obên Anh, gần đây có một số dòng nhà bác học và y sĩ tổ chức một hội mục đích là giúp cho những bệnh nhân nào mắc bệnh hiểm nghèo có thể mau thoát ly cái đời vô vị này. Họ đã thảo một đạo luật trình chính phủ về việc ấy. Xưa nay, bồn phận của ông thầy thuốc là phải kéo dài đời của bệnh nhân ra, dấu ông biết rằng bệnh nhân không tài nào thoát khỏi sự chết được. Làm như thế, xưa ai cũng cho là hợp với nhân đạo lắm. Là vì nếu ông thầy thuốc tự tiêm tiêm thuốc cho bệnh nhân sắp chết, để bệnh nhân chết trước đi một giờ, thì ông thầy thuốc ấy phải tội giết người. Còn bệnh nhân mà tự tiêm lấy để chết trước đi một giờ, thì bệnh nhân lại hóa ra tư sát.

Thành thử, xưa nay, những người mắc bệnh nặng, không cứu được nữa, vẫn phải ngắc ngoài sống những ngày đau khổ cho đến lúc tắt nghỉ. Nỗi đau khổ ấy không có ích gì cho ai. Những nhà bác học kia lập hội cố ý làm cho mất nỗi đau khổ ấy đi: âu cũng vì lòng nhân đạo vậy.

Tuy vậy, ý kiến ấy, chưa chắc bệnh nhân đã tán thành. Vì họ không đủ can đảm để tự sát, nếu họ có đủ can đảm chịu khổ để mong sống. Vẫn biết rằng người ta bảo cho họ biết là tuyệt vọng rồi, nhưng họ hy vọng sự tuyệt vọng ấy không đúng với sự thực...

Dẫu sao, câu truyện này chỉ có can hệ đến những người có bệnh nặng và đau đớn mà thôi. Còn những bệnh kinh niên như bệnh gàn (ông Lê-công-Đắc đừng động lòng) và người mắc bệnh ăn tiền, thì chắc là phản đối cái ý kiến mới kia.

Tu Ly

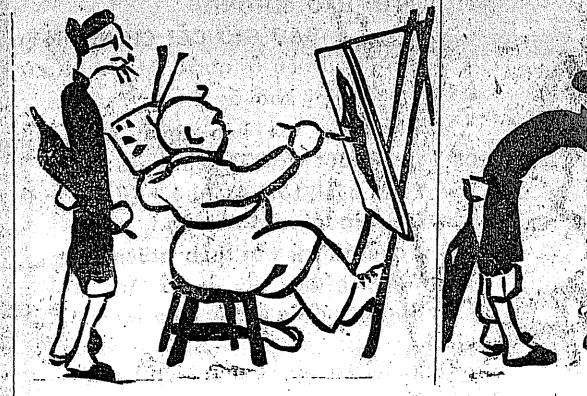
Cùng ông L. Quốc Lang để trả lời bài « Thủ báu với ông Nhất Linh về « Đoạn Tuyệt »

DUNG Ý CỦA TÔI KHI VIẾT « ĐOẠN TUYỆT »

CÁI dung ý của tôi không phải để vẽ ra « một cô gái mới thắng gia-dinh cũ. » và tìm được cách thoát ly như ông tưởng, cũng không phải để chỉ cách thoát ly cho các nàng dâu mới, hay để giảng nghĩa cho người ta biết thế nào là cuộc đời mới.

Ý của tôi chỉ cốt tả những cái khổ mà một nàng dâu mới phải gặp khi chung sống với những người cũ (1), và để cho độc giả xem truyện sẽ thấy có cảm tình với cái mới, khinh ghét cái cũ, muốn mình đổi mới và sẽ thấy rõ sự cần phải đoạn tuyệt với đời cũ. Có thể thôi, mà phải thế mới không ra ngoài phạm vi nghệ thuật của một nhà viết tiểu thuyết.

Còn như ông nói: « Người ta reo :

« thế là Thị-Loan đặc thắng, v...v... » thì đó là tuy ý người ta, tôi không bao giờ cho Loan đặc thắng. Trái lại nữa.

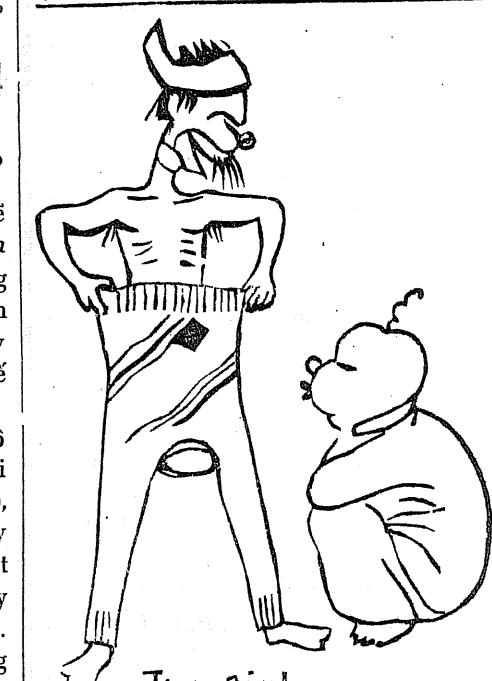
Tôi không muốn cho cô Loan giết chồng vì cách đó dẽ dãi quá. Viết tiêu thuyết, như ý tôi, những sự dẽ dãi ấy rất nên tránh. Tôi cũng không thể dỗi sự thực để làm lối một lý thuyết nào cả. Ông bảo nên để Loan chủ tâm giết chồng. Thế ra thoát ly phải dùng cách ấy à? Không có cách nào nhất định cả (2) và, như tôi đã nói, tôi viết truyện không phải để chỉ « cách » cho ai như viết một bài luận, hay một cái chương trình. Về vấn đề này còn nhiều điều phác tạp nữa, đây không phải chỗ nói đến. Tôi chỉ cốt tỏ cái dụng ý của tôi khi viết « Đoạn Tuyệt » để trả lời một câu hỏi của ông Quốc Lang.

Nhất Linh

T.B. — Tôi viết riêng ra vì đây là câu truyện khác: Một cuốn tiểu thuyết có giá trị, có ảnh hưởng không phải cốt chính ở « truyện » mà ở cách viết và những việc, những ý rái rác trong đó. Nếu viết truyện chỉ là để kể cách kia cách khác thì tôi tưởng không cần phải là văn-si mới viết được.

(1) Cảnh này là một cảnh rất thông thường ở xã hội hiện thời.

(2) Vì thế nên Loan phải nhờ vào may rủi.

Trúc Bình

Tay họ chu đáo thật. May mắn ống chặt nên phải khoét lỗ để tiện việc đi tiểu.

Các bà đau

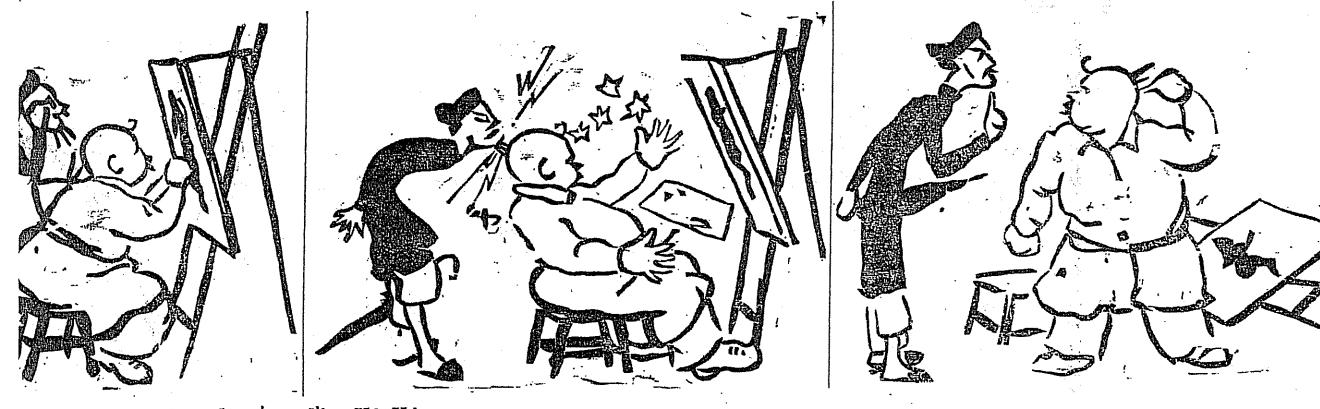
Nếu các bà thấy trong người rã rượi, dạ dưới đau đớn khi tần cát máu, cát mủ, hẳn các bà đã biết bị một trong 10) HU TRÊ TỬ-CUNG — Kinh nguyệt không đều lâu ngày tử-cung 20) NỘI THƯƠNG TỬ-CUNG — Lúc sinh đẻ trắc trở làm cho nái 30) NHIỄM ĐỘC TỬ-CUNG — Khi thấy kinh, vi băng bó không cho hể 40) NGOẠI THƯƠNG TỬ-CUNG — Trong khi giao hợp, bị gõ Các bà dùng nhiều thuốc rồi mà không khỏi. — Nay muốn rõ că

« BÁ-ĐÁ SƠN-QUÂN TÂN » của chúng tôi không sai một. Quý bà sẽ ngạc nhiên, với số tiền rất ít mà quý bà sẽ

Giá thuốc BÁ-ĐÁ SƠN-QUÂN TÂN: Hộp 10

Nhà thuốc VÔ-VĂN-VĂN
Tổng đại lý NAM DINH:
Thợ-thé-Đường,
296, Rue Paul-Bert

Chi-đạc HAIPHONG :
108, Bd Bonnal,
Tél. 248

Râu Lý Toét cầm đầu Xã Xe.

LỜI NÓI CÓ GIÁ TRỊ

Có người hỏi nhà lão-học Trung Hoa Thái-nghuyên-Bồi rằng :

— Thanh niên đời nay, thế nào gọi là dù tư cách?

Thái trả lời :

— Mạnh như sư tử, lanh lẹ như loài vượn, và có tinh-thần nhẫn-nại chịu khó nhọc như lạc đà.

Rõ phiền cho loài người, vì không thấy Thái nói đến một tiếng.

Lần thầm, có người đem câu ấy hỏi ông Nguyễn tiến Lãng :

— Thanh niên Việt-Nam ngày nay thế nào gọi là dù tư cách?

Ông Lãng bèn đem bức chân dung của ông ra chỉ mà đáp rằng:

— Yêu điệu như loài tôm, thay mầu chóng như tắc-kè và hót hay như họa mi...

Hỏi ông Vũ-dinh-Long, tức khắc ông đáp :

— Phải mạnh như loài khỉ, ngựa, biết hổ mũi ra luồng kiềm như loài kiềm tiên; phải biết xem «Tiểu thuyết thứ bầy» và biết uống «chén thuốc độc».

Còn ông huyện tạp hóa thì chửng chạc trả lời :

— Phải biết rắn như đá, mềm như bún, mạnh như ông huyện Lưu-Chương, yêu lọng vàng như ông huyện Nguyễn Trần. Phải biết chắp tay chắp chân mà nhất là phải biết nói tiếng annam.

Sau rốt, đến phiên ông Lê-tràng-Kiều, ông đáp :

— Phải có lẽ độ và thủ đoạn như tôi.

Rồi ông đi thẳng về phía chợ Đồng-xuân.

TỨ LY

Sách mới

Chúng tôi mới nhận được 3 cuốn thơ : Anh Nga của Huy Thông giá...0\$50

Tiếng dịch sóng ồ — d — 0.50 và Thuyền mơ của Thảo Thảo giá..0.35

Xin giới thiệu 3 tập thơ trên cùng độc giả P. H.

hat dâu don

Nhẩm nhǎn

Dân quyền số 2, «Hoạt-động và ái-tình» :

... Thế mà hay, nỗi tuyệt vọng, nhưng là cái yêu của kẻ không nhà, tôi đây... Tôi thật cũng chẳng ngờ mảnh đời trời nỗi, lại ấy, thi vị đến thế...

Thật là một câu văn nhẩm-nhǎn chẳng ra đâu vào đâu, và chẳng có nghĩa lý gì hết!

Văn vở.

Cũng bài ấy :

... Cuộc đời hoạt động của tôi, tâm tình xa xôi nó vẫn vơ trong tâm trí, lúc dừng nghỉ, về chiều... trai lại, phải, cái đời hành động, không tình-ái mà anh đã tặng cho tôi...

Thật là không hiểu tác-giả muốn nói cái gì mà vẫn vơ như vậy.

Thế thật

Thời sự số 21, «Nói hay đừng» :

... Nhưng nói chơi vội thôi, chờ vị tất nhà giáo sư đã chịu làm thủ tướng. Vì rằng ở đời có hạng người lợ lěm, thà chết chứ không hè chịu nhục, thà làm người điện chử không thèm muốn cái địa-vi cao cả, anh hùng...

Thà chết không chịu nhục, không chịu làm thủ tướng, không thèm địa - vị cao cả thì cũng được. Nhưng không muốn làm người anh hùng, và cho làm người anh hùng là nhục thì kẻ ấy điên cũng phải.

Trái ngược

Tin văn số 1, «Chuyện xuông» :

... Xưa nay vốn quen thói dài các trên những đôi guốc kinh mềm mai hay những đôi giày tán thời cứng cáp...

Guốc mà mềm mại? Sao các thiếu-nữ dài các khỏe chân đến nỗi làm mềm cả guốc được thế?

Lại dùi!

Hanoi báo số 14, «Cơm thầy cơm cô» :

... Trên tấm trống tre, hai cái dùi non trắng hếu của con sen lại phô ra như dấu xảo...

Đó này trong văn chương thật là một cái đích dùi. Hết Nghè Mới với đôi dùi trắng trẻo, lại đến Hanoi báo với cặp dùi non trắng hếu. Còn ai nữa?

Còn...!

Hanoi báo số 15, vẫn bài ấy :

... Một câu bé mới mười hai tuổi mà đã hưng tình trước hai cái dùi trắng nõn của một con sen vờ nằm ngủ say...

Thật những dùi là dùi.

Đã vui lại buồn

Trong Khuê-phòng số 30, «Đời luân lạc» :

... hay một món đồ chơi dễ cho anh chồng ích kỷ kia gởi buồn trong những phút buồn - vui no i đêm giải lạnh leo...

Nếu là phút buồn - vui, thì ngoài việc giải buồn, còn giải vui nữa chứ?

Lại thanh niên là gì?

Tân Tiến số 31, «Lời bạn gái» :

Thanh niên là đóa hoa tươi đẹp để tỏ điểm nước non, thanh niên là gấm quý ngọc xinh để phô bày guồng súng...

Còn nhiều cái «thanh niên là» như thế nữa. Nhưng chỉ có cái thanh niên là thanh niên thì không thấy tác giả nói đến.

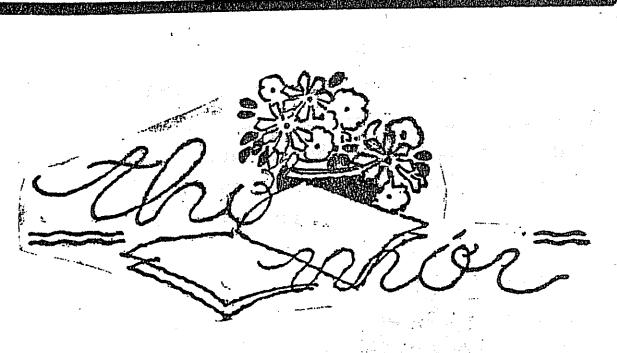
N.D.C.

HỘP THƯ

Ông Xuân Diệu — Ông làm ơn cho biết địa chỉ.

Ông Võ Danh — Vào P.H. không hợp. Đề cho vào N. N.

Ông T. I. Thái Bình — Ông cho người lại lấy.

NẮNG THU

Hát bài hát ngô-nghê và èm-ái,
Bên sườn non, mục-tử cõi trâu vè,
Nắng chiều rẩy vàng bột xuồng
thôn quê.

Lúa chín đỏ, theo gió nồm sấp mái,
Trên suối nhỏ, chiếc cầu tre hẻo lánh,
Tốp người qua, lầy bầy vịn thanh
ngang...
Lũ trẻ con, sung sướng nói cười,
vang, Đùa với bóng chạy theo giòng nước
lạnh.

Giây nút tim bỗng thay màu xanh
ngắt.
Rồi ô lẩn trong giây khắc nhá-nhem
Âm-thầm, cảnh vật lẩn vào Đêm:
Vết dáng đỏ, tiếng cõi xa...cùng tắt.

ĐIỀU THUỐC CHÁY XUỐNG

Điều thuốc đốt xong, anh đê cháy-
Khói thơm lên nhẹ giữa phòng không.
Thản nhiên thuốc cháy, vì anh bận
Nghĩ truyện bâng-quơ, truyện viễn,
võngi

Cửa hé, thoảng đưa hơi mát,
Lửa le. Tia khói hoảng bay tung...
Trải qua phút ấm, bình tro lại
Quanh quẽ chìm trong cõi lạnh lung.

Quay lại, mắt anh còn đắm-đuối,
Nào hay thuốc đã cháy bao giờ!
Em xuân, em đẹp: anh lơ-dênh,
Quên cuộc tình-duyên, chỉ vẫn-vơ...

NAM CHÂN

tử-cung !!!
n khó chịu, khi hư ra đầm đìa, có khi vàng, khi trắng,
g bốn chứng đau tử-cung :
ng và hai sợi dây chằng yếu nên tử-cung sa).
n động tử-cung, tử-cung có vết mà sinh bệnh).
! hơi, nên hơi độc máu xấu nhiễm vào tử-cung làm cho tử-cung sưng)
c độc bệnh phong-tinh truyền nhiễm).
in bệnh, và muốn căn bệnh mau khỏi, nên hỏi mua thuốc :
ii, là thuốc phát minh trị bệnh tử-cung và khí hư, trăm người dùng
i được lành mạnh và sẽ có thai nghén chắc chắn sau khi khỏi bệnh.
ia (10 gói) 1\$00 — Hộp nhỏ (5 gói) 0\$50
N Thuodaumot (Namky)

Tổng đại-lý HAIDUONG
Tài-Lương
47, rue Maréchal Foch

Chi-cục HANOI:
86, Rue du Cotom
Tel 88

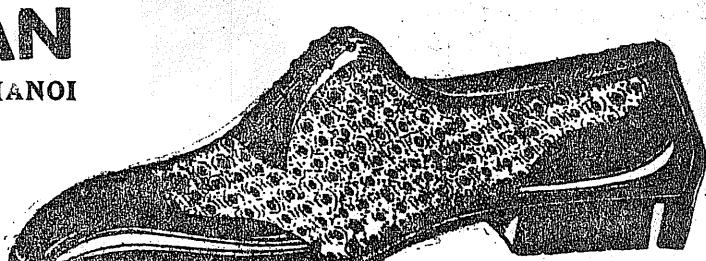
Giày kiểu mới mùa bức 1935 bằng vải «Thông Hoi»
đi rất mát chân, đẹp và bền hơn các thứ vải
thường — Có trước nhất ở Đông-Dương tại hiệu

VAN-TOAN

95, PHỐ HÀNG ĐÀO, HANOI

có nhiều kiểu khác nhau rất đẹp và lạ mắt
chưa đâu có. Có catalogues gởi đi các tỉnh

giá mỗi đôi từ: 3\$50 trở lên

SÁU CƯ Ô C K HÌ HÈ U VŨ

HÀI KỊCH MỘT HỒI của ĐOÀN PHÚ TỨ

(Tiếp theo)

XUYẾN — Thế nào, anh định trêu tôi hay sao mà cứ ngồi lì ra đây? Anh có định tự sét hay không? Nếu anh muốn chết thực, thì về nhà mà chết, chứ sao lại chết ở đây? Thôi, anh đi, mau lên (*kéo tay Minh dậy*). Nếu anh không có nhà cửa gì thì anh ra đường mà chết, mặc anh.

MINH — Nếu cô không cho tôi chết ở đây, tôi sẽ chết ở ngay bức cửa nhà cô.

XUYẾN — Không, anh không được làm thế. Vô lý lắm. Nhà anh ở phố nào?

MINH (*lắc đầu*) — Quên mất rồi. Nếu tôi muốn về thì hỏi lính cảnh sát, họ sẽ chỉ đường cho. nhưng tôi không muốn về nữa, vì chết ở đây thú hơn.

(*Lại ngồi xuống*) Thôi, Xuyến đừng đuổi tôi nữa, vì tôi không đi đâu. Tôi đã nhất định rồi (*xem đồng hồ*) Ba giờ kém năm. Còn ba mươi nhăm phút nữa thôi... Xuyến có mệt cứ đi nǎm, một mình tôi cũng đủ. Để mặc tôi ở cái ghế hành này. Nếu Xuyến tiếc cái ghế, ở nhà tôi có mấy chiếc, Xuyến đến lấy về mà dùng. Mà đừng quên con Toby. Xuyến có thích chó Nhật-bản không? Con Toby đẹp lắm, Xuyến nuôi nó từ-té đừng để nó gầy đi, tội nghiệp.

XUYẾN — Bây giờ không phải là lúc nói dưa...

MINH — Kìa, tôi có nói dưa đâu.

XUYẾN — Anh có đi ra ngay không thi bảo?

MINH (*rút hộp thuốc lá, mời Xuyến*) — Camel?

XUYẾN — Tôi không biết hút thuốc lá!

MINH (*châm thuốc hút*) — Xin lỗi Xuyến, nhé (*tay mây cái kẹo ở túi, đưa mời*) Chắc Xuyến biết ăn kẹo!

XUYẾN — Tôi không biết ăn kẹo!

MINH (*ăn kẹo một mình*) — Thôi, Xuyến đi uẩn đi, để mặc tôi vậy.

XUYẾN — Thế thì có vô lý không! Anh ra đường mà hút thuốc lá, tôi không chịu được khói, anh làm tôi ho bảy giờ... (*nặng ho mấy tiếng*) Đấy, anh có vứt thuốc lá đi không?

MINH (*rụi tắt điếu thuốc*) — Xin chiều ý.

XUYẾN — Ô hay! anh có đi ngay đi không? (*Minh chống đầu vào tay, không đáp, hai mắt nhắm nghiền*), Tôi gọi đội xếp đến thì anh đừng trách.

(*Nặng cởi kimono toan mặc áo dài*).

MINH — Ủ, hay cô đi gọi đội xếp đi để mặc tôi ở đây một mình. Nhưng khi đội xếp tới, thì tôi đã chết rồi. Nghĩa là thế nào tôi cũng chết ở đây.

XUYẾN (*Lại bỏ áo xuống, và vò lấy chiếc kimono*) — Tôi không thấy một người nào vô lý và đáng ghét như anh. Cái lối gì lại đến nhà người ta

rồi đòi chết ở đây. Sao anh không đập cửa nhà bên cạnh mà vào, lại đến quấy rầy tôi.

MINH — Tại anh Sâm anh ấy ném tôi vào đây, chứ tôi có định vào đâu.

XUYẾN — Phải, chỉ còn nước tôi mời anh vào nữa.

MINH — Vả lại, lỗi ở cô chứ. Ai bảo cô đê ngỏ cửa. Nếu cô đóng cần thận....

XUYẾN — Bây giờ lại là lỗi tại tôi! Lát nữa anh tự tử cũng là lỗi tại tôi chắc.

MINH — Phải, vì cô đã không khéo ngăn được tôi.

XUYẾN — Việc gì mà tôi ngăn anh.

MINH — Thế thì cô cứ để mặc tôi mà. Cô đi ngủ đi!

XUYẾN (*vật mình xuống ghế hành rãy rưa lên*) — Thế này thì có khổ không! thôi tôi van anh, anh đi đi. Tôi lạy anh trăm lạy, đừng quấy rầy tôi nữa. (*Minh không đáp. Một lát*). Nhưng mà tại sao anh muốn chết?

MINH — Tôi chỉ lấy làm lạ là tại sao

thế nào cũng có ngày em khòn hơn, vậy anh khuyên em ngày đó nên dùng cyanure de mercure, công hiệu lắm.

XUYẾN — Nghe anh nói mà rung mình!... Hay là anh buồn vì gia đình?

MINH — Ai bảo em là anh buồn? Mà anh làm gì có gia đình! Nhưng mà, lạ quá, sao em hỏi anh nhiều thế? Đi ngủ đi, để mặc anh.

XUYẾN — Anh điên quá. Ai lại tự tử như thế bao giờ? Anh thử nghĩ lại xem. Con người ta ô đời, ai cũng có khi buồn, khi chán, nếu cứ mỗi lúc...

MINH — Ba giờ mười! Còn hai mươi phút nữa!

XUYẾN — Em không muốn anh chết như thế đâu. Em sợ lắm anh ạ. Em chưa trông thấy ai chết bao giờ..

MINH — Thi em sẽ trông thấy anh chết chứ sao? Rồi độ 5 phút sau, em sẽ quen đi, không sợ nữa. Anh sẽ chết ngoan ngoãn như một đứa bé con, có gì mà sợ. (*Một lát*).

XUYẾN — Em làm thế nào để ngăn

MINH — Thế rồi hết. Vì anh Sâm đã kê cho em nghe nốt đoạn cuối rồi.

XUYẾN — Có giờ hiểu được truyện của anh!

MINH — Nhà em có nước uống không? Cho anh một cốc lớn. Không, anh chưa uống thuốc độc đâu mà, đừng sợ. Đã đến ba giờ rưỡi đêm. Khát lắm. (*Xuyễn đưa cốc nước*). Cám ơn. (*Minh uống một hơi*). Hù, tốt quá. Nhưng vẫn còn khát. Em có khát không?

XUYẾN — Không.

MINH — Sao anh khát thế không biết?

XUYẾN — Tại anh uống nhiều rượu quá. Có hai anh mà em thấy gọi champagne đến mấy lần. Bận sau anh uống ít chút.

MINH (*cười gần*) — Bận sau!

XUYẾN — Anh đã hết say chưa?

MINH — Em thấy anh say à? Thế thì sướng quá nhỉ. Anh chỉ sợ chưa say, vì anh vẫn định chết trong khi say túy túy, không biết trời, đất gì cả.

XUYẾN — Thế thì anh hết say rồi, còn chết làm gì nữa? Cho em gói thuốc, rồi anh đi về, cho em nghỉ.

MINH (*đưa gói thuốc lá Camel*) — Sao em bảo không biết hút thuốc?

XUYẾN — Không, thuốc độc kia?

MINH — Xuyễn cũng muốn chết à? Nhưng mà đây chỉ đủ cho một người thôi.

XUYẾN — Anh cho em xin.

MINH — Xuyễn quên trí rồi! Thôi, đi ngủ đi em, hai mắt đã díu lại rồi kia mà, còn chịu khó thức mãi.

XUYẾN — Anh hứa với em là anh không tự-tử nữa, đi!

MINH — Xuyễn đẹp quá nhỉ. Trong chiếc kimono, trông em như một cô tiểu thư Nhật-bản...

XUYẾN — Anh đừng đánh trống lảng.

MINH — Không, thực đấy, Xuyễn đẹp lắm. Nếu ngày mai anh chưa chết, anh sẽ yêu em suốt đời. Em Xuyễn, em có dề cho anh yêu em không?

XUYẾN (*ngồi lại gần Minh*) — Anh thấy em đẹp thực à?

MINH — Anh nói dối em làm gì?

XUYẾN — Có thê vì em... mà... mà anh thôi không tự-tử nữa hay không?

MINH (*nắm tay Xuyễn*) — Da thịt em mát quá nhỉ. Em bao nhiêu tuổi?

XUYẾN — Anh thử đoán xem.

MINH — Mười chín?

XUYẾN — Không, em hai mươi tuổi.

MINH — Em trẻ nhỉ. Em đã có bao nhiêu tình nhân rồi?

XUYẾN — Chỉ bảy! Em đứng dán chử không như ai, anh đừng tưởng...

MINH — Kìa, tại sao có tình nhân lại không đứng dán?

tôi lại còn sống đến bây giờ. Chứ chết thì có gì lạ? Ủ, sống để làm gì kia chứ?

XUYẾN — Chắc anh có một mối thất vọng gì, nên mới chán đời đến thế?

MINH — Thất vọng nghĩa là gì?

XUYẾN — Hay anh lại mắc vào một truyện tình duyên chử gì. Anh phải biết, đàn ông mà tự tử vì tình thì hèn lắm.

MINH — Không những hèn, mà lại ngu nữa. Tình là cái quái gì? Đời bây giờ còn có ai vì tình mà chết nữa đâu. Nay em Xuyễn, em có thể nào chết vì tình không?

XUYẾN — Chả đời nào! mà em chả bao giờ chết vì cái gì hết.

MINH — Thế thì em dại lắm. Nhưng

anh được bảy giờ, hứ anh? Anh kẽ cho em nghe những nỗi buồn của anh, may ra em khuyên giải anh được chăng?

MINH — Nhưng, mà anh có buồn gì đâu?

XUYẾN — Thế thì tại sao anh lại không muốn sống nữa?

MINH — Anh cũng không hiểu nữa!

XUYẾN — Anh định tâm từ bao giờ?

MINH — Từ bốn giờ chiều hôm nay.

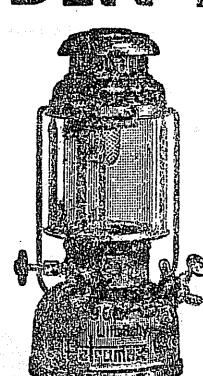
XUYẾN — Thế thôi à?

MINH — Đêm hôm qua anh còn đi xem chóp bóng với các anh em bạn và một lũ nhân tình, vào chạc tuổi em, và cũng ngoan ngoãn như em.

XUYẾN — Thế rồi làm sao nữa?

Mới lại

DÈN MANCHON KIỀU MÓI RẤT TỐI TÂN

PETROMAX

N° 900. — 100 Bougies.

1 lít dầu hôi đốt
đặng 26 giờ

N° 821. — 200 Bougies.

1 lít dầu hôi đốt
đặng 18 giờ

N° 826. — 300 Bougies.

1 lít dầu hôi đốt
đặng 12 giờ

Giòng giổi chế tại Đức quốc — Bốt bằng dầu lửa và dầu sáp — Rất tinh xảo, rất lịch sự, rất bền bỉ, ngọn lửa sáng sanh, chịu đựng ngoài mưa gió — Sài đèn Petromax rất được tiện tặn, ít hao dầu — Cách đốt rất dễ dàng, không sợ chúc chắc đều gi, ai cũng có thể đốt được — Các nhà sài đèn manchon thiện nghệ đều công nhận đèn hiệu Petromax là tốt hơn hết — Đèn Petromax có bảo kiết luôn luôn.

Établissements DAI - ICH
CHUYÊN MÔN BÁN CÁC HIỆU ĐÈN DANH TIẾNG:
PETROMAX, SUCCES, NOEL, ASIATIC v. v. Đồ phụ tùng các hiệu đèn đều có bán đủ.

N° 29 Bd TÔNG-DỐC-PHƯƠNG. — CHOLON

XUYẾN (vùng dày) — Không nói truyện với anh nữa. Anh đi về đi.

MINH — Em không muốn anh yêu em à? Ô hay!... Thôi, em đi ngủ đi vậy, nhưng đừng đuổi anh nữa, vì chỉ còn có mười phút nữa...

XUYẾN — Góm, xin anh đừng nói đến truyện tự-tử nữa...

MINH — Vậy em đừng đuổi anh đi thì anh không nói đến nữa.

XUYẾN — Ủ, thế cho phép anh ngồi đây, nhưng anh không được tự-tử nữa, né?

MINH — Thế thì anh ngồi đây làm gì?

XUYẾN — Làm gì mặc anh, nhưng không được... Anh không biết làm gì cho qua thì giờ ư? Đây, báo dày anh xem, tiểu thuyết dày anh đọc đi, và nếu anh biết khẩu thì anh viền nốt hộ em mấy chiếc mèo xoa này đi.

MINH — Không, không, anh chẳng làm gì sot, anh ngồi yên để ngắm em cho đến...

XUYẾN — Ngắm em mà quên được chết ư?

MINH — Có lẽ, vì em đẹp lắm.

XUYẾN — Em không thích nghe những lời tán tỉnh đâu.

MINH — Không, anh không biết tán tỉnh là gì cả. Chỉ biết thấy em đẹp thì khen đẹp...

XUYẾN — Anh hứa với em...

MINH — Cái gì kia?

XUYẾN — Em đã nói ban nãy rồi.

MINH — Em nói bao nhiêu thứ, anh nhớ thế nào được.

XUYẾN — Anh đừng chết nữa.

MINH — Thế thì đến ba giờ rưỡi, anh biết làm cái gì? Rồi cả ngày mai, ngày kia, nếu không chết thì khó nghĩ quá. Làm gì trong những ngày dài dằng dặc ấy.

XUYẾN — Hay là... anh nợ nhiều lắm, phải không?

MINH (cười) — Anh chưa hề vay ai một xu nhỏ bao giờ.

XUYẾN — Hay là anh yêu ai mà... không được thỏa thuận...

MINH — Chưa có người đàn bà nào anh yêu mà từ chối anh cả. Như Xuyến chẳng hạn, như anh yêu Xuyến thì Xuyến có cự tuyệt anh không?

XUYẾN — Không nói truyện em, nói truyện anh kia!... Anh... anh bao nhiêu tuổi?

MINH — Hai mươi nhăm. Nếu đợi chết già thì ít ra cũng hai mươi nhăm năm nữa, lâu quá.

XUYẾN — Anh không có mục đích gì ở đời ư? Không có hy vọng gì ư?

MINH — Hy vọng thì anh không bao giờ nghĩ đến, nhưng mục đích thì có, cũng như mọi người, là... sống để đợi chết. Nhưng anh nóng ruột lắm, không đợi được nữa.

XUYẾN — Anh cố yêu... một người nào, hay là yêu một cái gì đấy, để quên đi chứ.

MINH — Anh chả yêu ai. Cố thì khó lắm.

XUYẾN — Thế thì anh đáng thương lắm nhỉ?

MINH — Xuyến có yêu ai bao giờ không?

XUYẾN — Không.

MINH — Thế sao...?

XUYEN — À, có.

MINH — Ai?

XUYEN — Anh hỏi làm gì?

MINH — Mới hay đã lâu?

XUYEN — Đã lâu.

MINH — Ai?

XUYEN (chỉ lên một chiếc ảnh) — Nhưng thôi rồi. Anh ấy lấy vợ được ba tháng nay.

MINH — Thế anh ấy bỏ em... Tôi quá nhỉ. Bỏ em để lấy vợ thì ngu quá. Bây giờ em có yêu ai không? (Xuyến lắc đầu) Thế thì Xuyến yêu quách

chết, cũng không muộn gì kia mà. Bây giờ... Bây giờ...

MINH — Đến mai sợ anh lại quên đi mất.

XUYEN — Kia, thế ra anh chưa quả quyết sao? Khi người ta đã nhất định chết, thì không bao giờ người ta quên cả.

MINH — Ủ, em nói có lý.

XUYEN — Ngày mai, ban ngày ban mặt, em không sợ nữa, anh sẽ cho em đến xem anh chết. Nhưng bây giờ thì anh đưa gói thuốc dày.

MINH (đưa gói thuốc độc) — Ủ, thì để đến mai vậy. Nhưng mà anh có chết cũng chỉ chết ở đây thôi, vì anh đã nhất định.

ngay anh đi có được không? Phải đấy, yêu anh đi, Xuyến ạ, thì anh sẽ... sẽ thôi không chết nữa.

XUYEN — Anh không chết nữa? Thực chứ? Anh thế đi?

MINH (lấy gói thuốc độc, ngắm nghĩa một lát) — Nói dùa đấy... Thế nào anh cũng chết... Nhưng mà Xuyến... Xuyến đẹp quá nhỉ. Xuyến có yêu anh không đã.

XUYEN — Đề em còn nghĩ xem... Nhưng mà anh hãy đưa gói thuốc kia cho em.

MINH — Đề anh cũng còn nghĩ. (Phản ván một lát, Minh xem đồng hồ) Chết chưa! quá ba giờ rưỡi rồi. Thôi, chào em ở lại nhé, anh...

XUYEN (nắm lấy tay Minh) — Không, không, em van anh, đừng nên thế, anh Minh!

MINH — Em ngăn anh làm gì? Em có lợi gì mà giữ anh?

XUYEN — Nhưng em không muốn trông thấy anh chết. Em sợ lắm.

MINH — Thế em quay mặt đi vậy. Hay là em nấp vào sau cái bình phong kia, bao giờ anh nắc lên một cái thì em quay lại.

XUYEN (run sợ) — Không, anh Minh ơi, cho em gói thuốc, cho em xin...

MINH — A, hay là thế này. Em mặc áo vào.

XUYEN — Đề làm gì?

MINH — Em đi trình cầm, trong khi ấy thì...

XUYEN — Không, không, anh không được làm thế. Anh muốn chết, em không dám can, nhưng mà ít ra anh cũng nể em mà hoãn lại đến... đến mai chẳng hạn. Phải, đến mai anh hãy

XUYEN — Được, chết ở đây cũng được. Em sẽ mua thuốc phiện với dấm thanh cho anh, còn gói thuốc này để em vứt đi nhé. (Nàng ném gói thuốc độc qua cửa sổ, rồi khép cửa sổ lại) Thế là xong. Thôi, bây giờ anh có buồn thì... à, em cho anh xem quyển album ảnh của em. Nhiều ảnh đẹp lắm kia. Anh cầm lấy. Đề em bồ cam anh soi

nhé? Anh có thích ăn cam không? hay là ăn lè hơn.

MINH — Cam hay lè cũng được. Nhất là em cho anh một cốc nước với một miếng đường. Anh vẫn còn khát.

(Xuyến nhanh nhẹn di lèg cam, lè, nước, đường đưa cho Minh).

XUYEN — Bây giờ em mới hoàn hồn, anh ạ! Anh vừa làm em sợ không còn hồn vía nào cả. Anh thử tính, em có một mình, mà anh nắm anh chết ở phòng em thì em cũng đến sợ mà chết theo mất.

MINH — Em không thích chết à?

XUYEN — Ai lại thích chết bao giờ!

Sống ở đời, tuy nhiều lúc buồn, khổ, nhưng còn hơn là chết. Vả lại, em còn nhiều hy vọng lắm...

MINH — Thế kia! Em hy vọng những cái gì, thử nói cho anh nghe?

XUYEN — Không thể nói hết được, vì nhiều lắm.

MINH — Hy vọng được trúng số mười vạn? Lấy được chồng ngoan? hy vọng có nhiều con nhiều cháu...?

XUYEN — Ủ, chả cần phải đến thế. Này nhé, ví dụ em sắp lĩnh lương, em hy vọng sẽ may một cái áo mầu cỏ non, thế mà em chỉ sợ chết không được mặc áo. Có khi suốt một ngày em chỉ đợi tối đến để nhảy máy bước tango mà em tập ở nhà. Chỉ có thể thôi, anh ạ, cũng đủ làm em sợ chết.

MINH — Lạ nhỉ, em Xuyến hay đây, Như bây giờ chẳng hạn, anh hứa sẽ may cho em nữa là áo mầu mà em thích, thì em nghĩ sao? Thực đấy, sáng mai em di chọn hàng với anh, rồi anh may biếu em mấy bộ quần áo, và một chiếc áo kimono khác nhé?

XUYEN — Cám ơn anh, nhưng mà em chả lấy của anh, vì em không quen biết anh mấy.

MINH — Không, anh đã biếu thì em phải nhận, cho anh vui lòng.

XUYEN — Anh sẽ không... sẽ không tu tú nữa nhé?

MINH — Cái đó thì chưa chắc, nhưng mà anh có thể chiều ý em mà hoãn lại cho đến khi nào không hoãn được nữa. Vả ngày mai thì anh hứa với em là anh không tự tử, cả sáng mai lần chiều mai. Tối mai, có lẽ anh lại gặp em ở « Mikado », và anh sẽ sống một ít bữa để được trông thấy em mặc lẵng lợt cả sáu bộ áo mà anh biếu em.

XUYEN (cười) — Nếu còn một bộ em chưa mặc đến...

MINH — Thị anh sẽ đợi đến khi nào em đã mặc rồi...

XUYEN — Anh thế đi.

MINH — Anh xin thế bằng danh-dư.

XUYEN — Thế thì mỗi năm em chỉ mặc một bộ thôi. Anh sẽ sống ít ra là sáu năm nữa. Và bộ cuối cùng em sẽ không bao giờ mặc đến.

MINH — Không, em không được làm thế. Em làm thế thì có ích gì? Sao em lại cứ muốn để anh sống mãi làm gì?

XUYEN — Không biết. Nhưng mà em không muốn ai chết cả. Người nào tự tử thì em ghét vô cùng.

MINH — Em vô lý quá.

XUYEN — Vâng, em vô lý. Nhưng anh hãy uống nước đi đã, rồi ăn cam với em. Rồi xem ảnh ở trong album của em, rồi em sẽ cắt nghĩa cho anh, May giờ rồi, anh?

MINH — Gắn bốn giờ.

XUYEN — Có lẽ anh Sâm cũng sắp lại đón anh.

MINH — Thế thì có khỏe không Minh quên đứt đi mất! Biết nói với Sâm thế nào? Nó đến, nó sẽ thấy mình chưa có tí gì là chết cả.

XUYEN — Anh ấy có mong anh chết đâu.

(Xem trang sau)

THUT RU'A GIUP!!!

Lau — mới mắc: buốt tức ra nhiều mủ, có khi lẫn cả máu dũng — kinh niêm: tiêu tiện thông thuốc số 3 — chua rứt nọc: có mảng rót, quy đầu rát, — ra rỉa hoặc buồn ngứa trong ống tiêu, dùng thuốc tuyệt nọc lậu số 9 thuốc lậu đều giá

0\$60 một hộp. — Khi khởi lậu mà nước tiểu khí trong khi đục hoặc đau lưng mỏi xương, hoặc giật mình không tĩnh thì dùng.

« Kiên-tinh-tư-thận hoàn » mỗi hộp uống 5 ngày giá 1\$50.

Giang-Mai: Lèu mun ở quy đầu, phát hạch (soái) hoặc lở toét khắp minh mọc mào-sà, hoa-khé rất gần rất thịt

dau xương rụng tóc, rứt đầu, lung lay răng hay thối mầm, cùi-dinh, thiên-pháo dùng thuốc số 21 đều khởi chấn chấn giá 1\$00.

Dàn-bà lậu: 7 phần 10 bệnh chỉ ở đường âm hộ (voie vaginale) còn 3/10 bệnh phát cá ở âm-hộ (vagina) và ống tiêu (urethre). Bệnh ở ống tiêu thi công buốt tức như đòn ông. Nhưng nếu chỉ phát ở đường âm-hộ (voie vaginale) thi khác, nghĩa là không

THANH-HÀ DƯỢC-PHÒNG 55 Route de Hué (phố Chợ Hôm) Hanoi... là nhà thuốc chuyên trị bệnh tinh, — Nhận chữa khoán — Có phòng thụt rửa. Có danh-y coi mạch cho đơn bốc thuốc và chế các thứ cao, đan, hoàn, tán, chữa các bệnh người lớn trẻ con. — Đại-lý: Sinh-Huy Dược-diếm 59 Rue de la gare Vinh

MINH — Nhưng mà anh đã hứa thế nào đến ba ruồi cùng tu tú.

XUYỄN — Hứa gì lại hứa thế ? Mai bát mìn phải giữ lời hứa kỳ quặc ấy.

(Bỗng có tiếng gõ cửa. Hai người đều im. Rồi cửa mở, Sâm bước vào).

XUYỄN — Kia, anh Sâm.

MINH — Lỗi tại anh dãy nhẹ. Ai bảo anh ném tôi vào đây ?

SÂM — Có thể chứ ! Cám ơn Xuyễn nhé. Tôi đã định về ngủ đến tám giờ mới lại, nhưng mà nóng ruột quá, không ngủ được. Chỉ sợ anh Minh làm rầy rà cô Xuyễn thôi.

XUYỄN — Anh làm tôi sợ hết hồn trong mấy giờ đồng hồ.

SÂM — Xin lỗi Xuyễn vậy. Nhưng mà, thế nào, sao Minh lại ném rã đường...? (giờ ra gói thuốc độc vừa nhặt ở trước cửa). Nhất định rồi chứ ? Gói thuốc này bây giờ thành ra vô dụng rồi chứ ?

MINH — Chưa chắc. Nhưng anh nhặt được, tôi xin biếu anh. Biết đâu từ giờ đến tối mai nó lại không giúp anh được việc.

SÂM (cười, bỏ gói thuốc vào túi) — Ủ, biết đâu đấy. Trong ba chúng ta, người chết sau cùng biết đâu đã không phải là anh.

MINH — Nhưng mà điều chắc chắn, là tôi sẽ không ngăn trở công việc của ai hết, và nếu anh có muốn chết, tôi sẽ có đủ nhẫn nhặn mà đe mặc anh, chứ không can thiệp đến một chút nào.

SÂM — Thế bây giờ thì sao đây ? Đì chứ ?

MINH — Ủ phải, để cho Xuyễn ngủ một chút, kéo tội nghiệp.

XUYỄN — Cám ơn các anh, em không buồn ngủ nữa. Các anh ngồi đây với em cho đến sáng hấy về, kéo em sờ lấm, vì một đêm chỉ nghe những truyện chết, với tư tử. Anh Sâm ngồi chơi và ăn cam, ăn lê đi ? Các anh có khát không ?

MINH — Anh vẫn còn khát.

SÂM — Anh cũng thế.

XUYỄN — Thế thì để em đun nước pha trà nhé. Phải đấy. Các anh bô cam, gọt lê lấy nhé.

(Nâng thấp đèn cồn để đun nước.)

Minh và Sâm bắt đầu ăn cam và lê. Hai người nhìn nhau. Sâm cười có vẻ bắng lòng lấm. Minh thì nhún vai một cách chán chường. Xuyễn đặt ấm nước xong, quay lại nhập bọn.

SÂM (bỗng đứng dậy) — Thôi, xin phép Xuyễn nhé, tôi phải về ngay...

XUYỄN — Kia, anh...

MINH — Để cho anh ấy đi, vì anh ấy có...

SÂM (nháy Minh) — Có việc rất cần.

XUYỄN — Lại một ông bạn khác sắp tự tử phải không ?

SÂM — Ủ, không.

XUYỄN — Dẫu có, cũng xin anh đừng ném vào nhà tôi nữa đấy.

(Xem tiếp trang 14)

TRÙ TUYỆT BINH SIENG

thuốc SIENG

Hiệu NHÀNH - MAI

Qui vị mắc phải chứng bình sieng. Đầu đau lúm, đầu nặng thế nào, dùng đến thuốc này hết bình, của một tôi thường mười, và dám làm giấy cam-doan cho mỗi vị dùng thuốc HAY VÔ SONG GIÁ 0\$30.

Bình Sieng uống thuốc này vào thì hết liền (ky-thai)

Ai dùng thuốc này không hết bình, của một tôi

thường mươi, và dám làm giấy cam-doan cho mỗi vị

dùng thuốc HAY VÔ SONG GIÁ 0\$30.

Giá mỗi ve 0\$30

Hanoi : do noi NGUYEN-VAN-DUOC 11, rue des Caisses — Hué : VIEN-DEP 11, quai de la Susse — Pnompenh : HUYNH-TRI 15, rue Ohier — Vientiane : LE-XUAN-MAI — Âu-Ba — Vinh : VINH-HUNG-TUONG 77, rue Sarraut

(Tiếp theo)

EN đây, người thuật truyện
cần phải nói ngay để độc
giả biết rằng lúc đó Lê-
Phong thấy mình chết thực.
Anh tin rằng anh sẽ chết,
và sau khi thấy cái kim tiêm qua mấy lần
áo đậm nhói lên ngực anh, anh liền tự
bảo mình rằng :

— Thôi, thế là xong truyện.

Rồi mắt anh hoa lên, dần dần tối sầm
lại. Đầu thấy nặng một cách dữ dội. Toàn
thân bả hoái, bùn rùn, yếu đuối không
biết chừng nào. Phong cố trống cuồng
cái súc tối tăm, cái súc ghê gớm mà anh
gọi là sự chết, cố gắng thêm lấy một vài
giây phút nữa, nhưng không thể được.
Không đau đớn, Phong ngã gục xuống,
đầu đậm chui xuống sàn gác và tự đó
nằm yên như một khúc cây.

XX. THẾ RỐI...

Bởi thế, cách đó chừng ngót mười phút
về sau, Phong mở mắt ra, ngạc nhiên
chung quanh ra vẻ kinh ngạc lắm.

Anh chớp mắt luôn mấy cái, bụng bão dạ,
— Quái ! Minh chưa biết chết hay sao ?
Rồi lại nghĩ :
— Rõ ràng cái kim đã phạm tội mình..
Mà rõ ràng mình thấy mình không sống
nữa... Thế mà...

câu không việc gì ? Con đã tưởng câu... thảng lên, bao nhiêu mối giây trói chân
tay anh, anh đã cởi ra được hết. Phong
cười bao đầy tờ :

— Phải thú thực rằng bọn ác kia

trói người cần thận lắm. Cũng là một
nghệ thuật đấy. Nhưng may phép, gỡ trói
của tao cũng là một khoa học khá thần
tinh.

Rồi anh lấy gân tay làm mấy cái cù
đông thể thao; nắn các bắp thịt mình ra
về đắc ý :

— Vẫn khỏe mạnh, vẫn dắn dỏi... Có lẽ
(anh giờ cái kim tiêm mà anh rút ở phía
ngực soi lên ánh sáng), có lẽ thử thuốc
độc trong này đối với máu người khác
thì nguy hiểm, mà đối với Lê-Phong có lẽ
là thử thuốc bở cũng nên.

Anh soay cái kim tiêm đủ các chiều.
Lúc soi dọc, lúc xem ngang, như người
nhà nghè đang xem một viên ngọc quý.
Đôi mắt tươi sáng của anh trước còn
lóng lánh, sau im lặng mơ màng, rồi sau
cùng như đắm hẳn vào trong những
hình ảnh xa xôi. Anh lầm bầm như tự
nói cho mình nghe :

— Phải rồi. Chính cái kim này, chính
cái kim tiêm này ta bắt được trong trường
cao-dâng... Rồi sau lại chính cái kim tiêm
này lọt vào tay Mai Hương... Ủ là lùng !
lạ lùng không biết ngần nào... Có thể thế
được không ? Ta có nên tin những điều
vô lý như thế không ? Mai Hương ! phải,
Mai Hương đã xếp đặt những việc này,
bao nhiêu trường hợp, bao nhiêu mưu
co... Phải, tất cả mọi điều kỳ bí, đều một
tay người con gái ấy gây nên cả...

Anh im lặng ngồi xuống phản gỗ, trầm
nâm theo đuổi những ý tưởng đang sôi
nổi trong trí anh... Trong bốn, năm phút
đồng hồ, anh hình như quên cả sự thực
hiện.

Thốt nbiên, anh quay lại gọi :

— Biên !

— Dạ.

— Đì đâu kia ?

— Đến chợ Hôm. Mau lên... Lúc này
mới là lúc kịch liệt... Mau lên, ra theo
tao...

— Nhưng...

— Còn nhung cái gì nữa ?

— Nhưng con bị trói thế này thì dậy
thế nào được.

— Ủ nhỉ, tao quên ắng đi mất... Vì
Biên à, vừa rồi tao đoán thấy nhiều việc
lạ lùng, lạ quá, trái tao như bị kích thích
dữ dội. Tao thích quá.

Vừa nói, anh vừa cắn thận cởi trói
cho Biên :

— Tao sung sướng quá... Tao mới tìm
ra một bộ mặt khác của Mai Hương ! Thế
nào tao cũng sẽ biết nó là ai, là thứ
người thế nào... Phải, Mai Hương lần này
thì quyết không khỏi tay ta, nếu không...

Mặt Lê Phong có vẻ cương quyết lâ
thường. Anh giơ tay lên nói một cách
trịnh trọng :

— Nếu không, ta không còn măt mũi nào
mà sống nữa.

(Còn nữa)

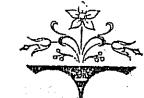
Thể-Lü

HOTEL & CAFÉ

DE LA PAIX

ENTIEREMENT REMIS A NEUF

Changement de Propriétaire

Sa cuisine est réputée la meilleure du Tonkin.
Le Restaurant de la Paix est le rendez-vous de
la bourgeoisie annamite à qui le meilleur accueil
est toujours réservé.

Repas soignés à partir de 1\$20
Chambres R. P. Bert 1.50
Chambres dans Pavillons et Parc Splendide,
unique à Hanoï.

Charles GUILLOT, Propriétaire - Gérant

TIỀU SƠN TRÁNG SĨ

Truyện dài của KHAI-HUNG

(Tiếp theo và kết)

TRÊN ĐƯỜNG THIÊN LÝ

AI năm sau.

Một hôm, trời đông đã về chiều, trên con đường thiên lý, một thiếu niên tráng sĩ buông lỏng cương thong thả cho ngựa đi về phía nam.

Về mặt chàng buồn rầu, chán nản. Y phục chàng đầy bụi và bùn.

Đến phố phủ Lý-nhân, chàng dừng ngựa trước cửa một túp quán, vào đó ngủ tro một đêm để mai đi Nam thành sớm.

Chàng đương ngồi nhâm rượu, đắm suy nghĩ đến những sự biến cố của một cuộc đời vô định, thì ở ngoài đường lại có tiếng ngựa hí.

Rồi theo đêm tối, theo luồng gió lạnh và hạt mưa phun, một trang thiếu niên tuấn tú quăng mạnh mình vào trong quán :

— Sắp rượu mau, bờ chủ quán. Ta vừa đổi vừa rét đây !

— Dạ !

Nghe giọng nói trong trẻo của khách mới đến, người ngồi uống rượu phải ngừng đầu trống lên. Chàng sung sướng cười bảo túp quán :

— Lấy chén, lấy đũa bát để công tử cùng ngồi uống rượu với ta cho vui.

Rồi chàng quay ra lê phép nói với người kia :

— Thưa công tử, công tử cho phép tôi được hầu rượu công tử đêm nay.

Một cái mỉm cười đi theo liền chữ «đêm» có biết bao nhiêu nghĩa, khiến người mới đến hiểu ngay. Chàng lại gần thì thầm :

— Hiện huynh !

Người kia cũng thi thầm đáp lại.

— Hiện hữu.

Thì ra ngẫu nhiên Quang Ngọc và Nhị Nương gặp nhau ở một túp quán.

Cơm rượu xong, chủ quán thấy hai người thân mật với nhau liền hỏi :

— Thưa hai công tử ngủ riêng giường hay cùng một giường ?

Nhị Nương phá lèn cười đưa mắt liếc Quang Ngọc, rồi đáp :

— Ta không quen ngủ chung với ai bao giờ. Nhưng bác quán cứ đi ngủ trước, để chúng ta bàn luận văn chương, nghe !

— Да.

Đêm đã khuya, hai người còn thi thoảng nói chuyện.

Nhị Nương thuật với Quang Ngọc công việc điều tra của nàng về tung tích Phạm Thái: nào chàng mê man say đắm Quỳnh-Nhu, nào Quỳnh-Nhu tự tận vì chàng. Quang Ngọc lộ vẻ căm tức trên nét mặt. Chàng hỏi :

— Vậy bây giờ Phạm Thái đâu ?

— Thưa hiền huynh, hai năm nay hắn đã biệt tích, chỉ lẩn về Thanh-Nê có hai lần: một lần để đọc bài khốc vã, một lần để nghêu ngao hát bài triệu linh bên mồ người mệnh bạc.

Quang Ngọc mỉm cười chua chát :

tác cả, để noi hội họp kia, phỏng có ích gì !

— Còn Lê Báo ?

— Lê Báo ? Hắn vẫn nương náu ở chùa Yên-Tử trấn Hải-dương. Bây giờ hắn thành thực mộ đạo Phật như một nhà chán tu vậy.

— Thế chúng ta ?

— Chúng ta ? Chúng ta chờ dịp để hành động. Hành động là phận sự của chúng ta. Không hành động, thì đời chúng ta không còn có nghĩa gì nữa, phải không hiền hữu ?

Nhị Nương mỉm cười :

— Thưa hiền hữu, phải lắm.

Quang Ngọc như mê man nói luôn :

— Không ngờ Phạm Thái mà trẻ con được đến thế nhỉ !

— Vâng, Phạm Thái cũng trẻ con như văn thơ của hắn.

Nhị Nương mở khăn gói lấy đưa cho Quang Ngọc một tập giấy và nói tiếp :

— Đây, tác phẩm của anh chàng mê gái, mà ngư hữu đã sưu tầm được, tuy hối còn khiếm khuyết nhiều.

Quang Ngọc đọc sơ một lượt, rồi buông rầu, giận dữ ném tập thơ xuống giường. Nhị Nương thở dài, hỏi :

— Hiện hữu định sao ?

Quang Ngọc hỏi lại :

— Định cái gì ?

— Việc đảng.

Quang Ngọc ngồi yên lặng giờ lâu, ngẫm nghĩ :

— Vận chưa gặp ! Khó lòng quá !

Rồi chàng báo cho Nhị Nương biết rằng Trịnh-Trực đã bị hành hình ở Kinh Bắc. Túp lâu Bạch-phượng cũng đã đóng cửa, vì các bạn đồng chí tan

— Hành động ! Hành động !

Nhị Nương nhìn chàng, buông một tiếng thở dài não nuột.

Sáng hôm sau, hai người từ biệt nhau: Nhị Nương ngược Bắc thành, Quang Ngọc xuôi Nam thành, hẹn một ngày kia sẽ hội ngộ.

Nhị Nương kim cương ngựa, hỏi với một câu :

— Nhỡ không còn được hội ngộ ?

— Cũng chẳng sao. Vì linh hồn chúng ta bao giờ cũng ở bên nhau. Một người trong bọn ta làm một việc trái với bồn phận, đã tưởng nghe rõ tiếng thống trách của bạn, đã tưởng nhìn thấy cặp mắt nghiêm nghị của bạn. Mà khi ta có một việc đáng thi hành ngay, ta đã tưởng trông thấy cái gật biếu đồng tình của bạn rồi. Vậy thì chúng ta có ở xa nhau đâu ? Tình bằng hữu của chúng ta đã thành một sự thiêng liêng.

Nhị Nương chắp tay vái :

— Vâng, tình bằng hữu của đôi ta !...

Rồi nàng rẽ cương quay đi.

Qua quãng đường gần một khuỷu sông Đáy, nàng vắng vắng nghe có ai hát nghêu ngao. Kim cương ngựa nhìn kỹ, nàng thấy ngồi dưới gốc đê bên bờ sông, một anh chàng câu cá, đầu đội nón tre đan, vai khoác áo lá.

Cho ngựa thong thả bước tới gần, nàng dừng lại ngắm nghía : Người câu cá đưa hồ rượu lên miệng giốc một hơi rồi ngâm :

Sống ở dương gian đánh chén nhẹ,

Chết về âm phủ cắp kè kè,

Điêm vương phán hỏi rằng : chi đó ?

Be !

Nhị Nương đoán chắc đó là Phạm Thái, nhưng vẫn yên lặng ngồi trên mình ngựa để chờ xem anh chàng chán đời kia còn làm những trò gì nữa.

Thì Phạm Thái lại cao giọng ngâm :

Đưa lời cho trời cung mây,
Sầu này xin giải cho đây với cùng.

Tui tho hồng trách ai xe mồi,
Đến nứa chúng bỗng nổi dần ra.

Cầm vì một ái trăng già.

Trêu người chi mãi chẳng tha thế này.

Nhị Nương giật cương ra roi phi thẳng.

Nghé tiếng động, người câu cá quay lại, cười lớn :

— Mời khách qua đường hãy dừng vò ngựa uống với ta một hớp rượu ! Ha ha ! Chí lớn trong thiên hạ không đựng đầy một hồ rượu !

Nghĩ một lát, chàng lại cười :

— Ha ha ! Chí lớn trong thiên hạ không đựng đầy hai con mắt mỹ nhân

HẾT

Khai Hung

KỲ
SAU
BĂNG

SỐ
NÓ
NG

CỦA
NHẤT
LINH

VIỆC PHÁP-LUẬT

nha cõ-ván pháp-luật chuyên môn
có bằng Luật khoa cử nhân nay ở :

số 83 phố Quan Thánh, Hanoi
(AVENUE GRAND BOUDDHA)

Việc kiện cáo, đơn từ, hợp
đồng, văn tự, chia của v.v...

Buổi chiều : từ 5 đến 7 giờ
Buổi tối : từ 8 đến 9 giờ

THẬP-LẠP-KIM-DAN

TRỊ ĐAU DA-DÀY — PHÒNG TÍCH

Ăn không tiêu, đầy dạ bụng, đầy hơi, Hay ợ, Ợ chua, Sỏi bụng
Đau bụng, đau lưng, tức ngực... — nhẹ 2, 3 ve, nặng 4, 5 ve
LÀ KHỎI HẦM — Mỗi ve to. . . . . 0\$ 88

BẢO HÒA DU'O'C PHÒNG

32, RUE DU PONT EN BOIS (phố cầu gỗ) HANOI

Đại lý : Haiphong Mai-Linh 60, 62 Paul Doumer - Vinh Sinh
Huy 59 Maréchal Foch - Hué Kim - Sanh dược - eye, My
lo, Cau Hai, gare (Hué) - Hadong Minh-Hưng 64 R. Ng-hữu-Đô

CHỮA MẮT

y-si LE TOAN

CHUYÊN MÔN CHỮA MẮT

chữa đau mắt hột, mờ, cắt, cho đơn
mua kính

Phòng khám bệnh: 48 Rue Richaud, Hanoi - Tel. 586

NHÀ THUỐC LÊ-HUY-PHÁCH

Tonkin — № 149, Phố hàng Bông — Hanoi

Một nhà thuốc có danh tiếng và tín nhiệm nhất xứ Bắc. Chủ nhân Lê-huy-Phach xem mạch thái-tổ rất tinh thông, đoán được sinh tử... Thuốc Lê-huy-Phach bảo chế theo khoa học. Bất cứ bệnh gì, khó khăn nguy hiểm đến đâu dùng thuốc Lê-huy-Phach đều khỏi cả.

MÓI ÂN HÀNH HAI CUỐN SÁCH

I. — Phong tình căn bệnh. — Nói rõ những bệnh phong tình, có chụp ảnh các vi trùng của những bệnh ấy.

II. — Hai bộ máy sinh dục. — Nói những bệnh thuộc về huyết của đàn bà và những bệnh thuộc về tinh khí của đàn ông, có chụp ảnh các bộ phận sinh dục.

Thực là hai quyển sách rất cần cho Nam, Nữ giới mà chưa từng nhà thuốc nào có đủ tài liệu khảo cứu ra. Ở gần mươi lẻ lấp, ở xa gửi 0\$03 timbre imprimé hoặc hỏi xin ở các đại lý.

Bệnh đàn bà

Huyết hư. — Da xám, mắt sáu, rát đầu, chóng mặt, đau mỏi thân thể, buồn bã chân tay... Nhất là các bà bản tính huyết hư, hoặc sinh nở nhiều lần, tồn hại chân huyết và các cô tuy có hành kinh, nhưng huyết ra rất ít mà sắc huyết đậm, nhạt... đều vì khí huyết suy nhược mà làm các bệnh như vừa nói trên. Kip dùng « Tự lai huyết » số 68; chỉ 1, 2 hộp là huyết xấu đồi được huyết tốt. Thực là phương thuốc Bồ huyết rất đích đáng. Dùng thuốc này, các bà các cô được trăm phần, mẩn nguyễn, thận thể khỏe mạnh, tai mặt hồng hào, gan xương mạnh mẽ. Giá 1\$00 một hộp.

KINH BẤT ĐIỀU

Kinh hành khi lên tháng, khi xuống tháng, hoặc hai tháng một lần bay bai, ba lần trong một tháng mà huyết ra sắc tím nhạt... tức là kén huyết mà mắc bệnh bất điều. Dùng « Điều kinh bồ huyết » số 21, kinh được điều ngay lại bồi bổ thêm được chân huyết nữa. Giá 1\$00

BỆNH KHÍ HƯ

Bị di nọc bệnh lâu hoặc dương mai — ra chất nhòn, tiêu tiện khi trong, khi vàng, đau bụng nồi hòn, huyết ra xám, đen, có khi lẫn mủ. Buồn bã chân tay, rát đầu chóng mặt, mờ mắt, ủ tai... Dùng « Đoạn căn khí hư âm » số 37 (giá 1\$00) và « Tảo nhập khí hư trùng » số 38 (giá 0\$50) chỉ 3, 4 hộp là thế nào cũng khỏi hẳn và lợi đường sinh dục về sau. Trần nghìn người đã ơn nhờ hai thứ thuốc này mà có con nối hậu, mọi sự như ý. Có bệnh hỏi qua người đã dùng sẽ biết.

Các nhà đại lý thuốc Lê-huy-Phach

Haiphong : Nam Tân, 100 Bonnal. Haiduong : Phú Văn, 3 Paul Doumer. Hongay : Hoàng đài Quý, 5 Rue des Théâtres. Nam Định : 28 Rue des Champeaux et 225 Maréchal Foch. Thái Bình : Minh Đức, 97 Jules Piquet. Lạng Sơn : Lý Xuân Quí, 10bis rue du Sel. Túy Hòa : Nguyễn Xuân Thiều. Quinhon : Trần Văn Thăng. Huế : Văn Hòa 29 Paul Bert. Vinh : Sinh Huy 59 Phố Ga. Saigon : 109 Rue d'Espagne. Vientiane Phan thị Lộc rue Tafforin.

SAU CUỘC KHIẾU VỤ

(Tiếp theo trang 12)

SÂM — Em phản nàn ư? Anh Minh khó chịu đến thế kia?

XUYÊN (nhìn Minh, mỉm cười, mặt hơi đỏ) — Không, tôi không nói thế, nhưng mà... một anh Minh...

SÂM — Cũng dù phải không?

XUYÊN — Anh chỉ hay ôm-ờ! Tôi có nói thế đâu...

MINH — Tôi xin làm chứng: Xuyến chưa bao giờ nói thế cả.

XUYÊN — Lại anh này nữa!

SÂM — Minh đừng lo vội. Xuyến chưa nói đấy thôi. Nhưng mà rồi cũng nói. Hay là Xuyến nói đi cho anh nghe với...

XUYÊN — Ô hay! nói cái gì mới được chứ? Mà anh ngồi chơi một lát đã náo...

SÂM — Nói cái gì à? Ủ nhỉ, noi cái gì nhỉ? Thôi, em muốn nói gì cũng được, anh về đây (Sâm ra).

MINH — Anh ấy bảo phải đấy, Xuyến muốn nói gì cũng được, mà nói đi.

XUYÊN — Cách anh diễn thật, diễn cả hai. Truyện trò của các anh không có nghĩa gì cả... Mà anh Sâm đi đâu với vàng thế?

MINH — Anh ấy về với...

XUYÊN — Vói...?

MINH — Vói vợ;

XUYÊN — Anh ấy có vợ rồi?

MINH — Không, nghĩa là...

XUYÊN — Thôi, mặc anh ấy. Nước sôi rồi, để em pha trà. Anh giọn bàn hộ em...

(Minh giọn các thứ lặt vặt cất lên mặt tủ buffet, gần chỗ cái ảnh. Minh cầm lấy cái ảnh).

MINH — Khá đấy.

XUYÊN — Cái gì kia?

MINH (chỉ cái ảnh) — Nhưng phải cái hơi bêt. Tên là gì?

XUYÊN — Quên rồi.

MINH — U phải, quên là phải. Ma bỏ cái ảnh này đi cũng phải nốt (Tháo cái ảnh, sé vụn).

XUYÊN — Chết, sao anh lại sé đi?

MINH — Em tiếc à?

XUYÊN — Không, nhưng mà...

MINH — Nhưng mà? (Xuyến im) Thôi, đè mai anh đèn cho cái ảnh khác. Ảnh của anh. Em băng lòng không? (Xuyến mỉm cười, gật). Đè bao giờ anh chết, em có sẵn ảnh, thắp cho anh một nén hương.

XUYÊN — Lại sắp nói gởi đi. Anh chết thế nào được.

MINH — Biết đâu đấy... Nói đứa chủ bảy giờ thì không phải là quyền anh nữa, mà quyền em. Anh chết hay không là tuỳ em.

XUYÊN (cười) — Anh Minh có duyên tệ.

MINH — Mà anh cũng ngoan nữa, phải không? (Xuyến cười gật). Bảy giờ thi em bảo gì, anh cũng nghe.

XUYÊN — Thực chứ? Thế... thế thì anh tự-tử một tí cho em xem đi nào.

MINH — À, không, cái đó thì không, vì chết bảy giờ uổng lắm, vì anh sẽ tiếc. Xuyến mãi mãi. Có phải không, Xuyến? Ai bỏ Xuyến mà chết được bao giờ?

(Minh lại gần Xuyến, tay phải khóa vào vai Xuyến, tay trái vuốt cầm Xuyến và nâng lên. Xuyến cười, nèp vào Minh, và ngang mắt nhìn Minh).

XUYÊN — Có phải đòi đẹp lắm, và đang sống lắm không, anh?

MINH — Cũng một đôi khi.

HẠ MÀN

Đoàn Phú Tứ

Bệnh đàn ông

Thận hư. — mờ mắt, ủ tai, vàng đầu, rung tóc, đau lưng, tiểu tiện khi trong, khi vàng, hoặc sinh ra di tinh, mộng tinh, sụt tinh, nhiệt tinh, lãnh tinh, liệt dương...

Thuốc **Lưỡng nghi bồ thận** số 20 này bào chế rất công phu, có vị phải tắm phơi hàng tháng để lấy dương khí, có vị phải chôn xuống đất đúng 100 ngày để lấy thổ khí.. Công hiệu của thuốc này không phải là nhỏ, các bệnh sinh ra vì Thận hư như vừa kể trên, lâu năm làm cũng chỉ dùng 3 hộp thuốc này đã thấy hiệu quả. Giá 1\$00 một hộp.

BỆNH LẬU

Mới mắc: tức buốt, ra mủ... Kinh niên: tiêu tiêu vẫn đục, có cặn, ít mủ trót quy đầu... dùng « Thuốc năm 1935 » số 70, nặng lầm cũng chỉ hết 8 hộp là cùng, nhất định thế nào cũng khỏi. Giá 0\$60.

GIANG MAI

Lở bét quy đầu, phát hạch, lèn soái, đau xương giật thịt, mọc mào gà, hoa khế, mới mắc hay đã lâu dùng thuốc số 18, nặng lầm cũng đến 3 lọ là khỏi hẳn. Giá 1\$00.

TUYỆT NỌC LẬU GIANG MAI

Tiêu tiện khi trong, khi vàng, khi đục, có vẩn nhoi ở đường tiêu tiện, uốt quy đầu. Bắp thịt rụt, đau mỏi thân thể, tóc rung mờ mắt, ủ tai, đau lưng... Đó là những chứng bệnh của bệnh Lậu hoặc Giang mai chưa tuyệt nọc, phải kip dùng « Tuyệt trùng » số 12 (giá 0\$60) và « Bồ ngũ tạng » số 22 (giá 1\$00), vi trùng bệnh sẽ tiêu tán đi hết mà các bệnh vật cũng chẳng còn.

TÌM THẤY CỦA

Người ta sống ở đồi không gì sung-sướng bằng được khỏe mạnh luôn, người đang có bệnh, hoặc thân thể yếu đuối, được thuốc hay, khỏi bệnh, thấy khỏe mạnh, tíc cũng như là đã mất của mà lại tìm thấy, sự sung sướng kẽ sao cho xiết; tiền của để tim, thuốc hay khó kiếm, dùng thuốc không phải đàng, không những là không khỏi bệnh mà lại còn hại cho thân thể nữa. Bởi vậy, bản hiệu chế ra thứ rượu « Cấp-Kẹ Hồ-Cốt » là một thứ rượu thuốc của bả hiệu đã từng nghiên cứu trong hơn 20 năm chuyên dùng cao hồ-cốt, cấp-ke, xương bìm-bip, sâm, nhung, kỳ, quế thượng hảo hạng chế ra, bắt kỳ nam, phụ, lão, ấu, ai đã dùng qua, cũng công nhận rằng thứ rượu này rất là kinh nghiệm. Nhà Đoàn đã khám nghiệm thứ rượu này đúng vệ sinh, ngày 11 Mars 1935 đã cho phép bản hiệu chế tạo ra để bán. Thứ rượu « Cấp-Kẹ Hồ-Cốt » này chuyên trị các bệnh: Đàn ông, đàn bà, trúng phong, méo móm, bán thân bất toại, đau lưng, đau xương, đau bụng, đau bụng kinh niêm, đau ticc, đau xuyễn ra sau lưng, sau vai, phong tê, thủ thấp. Đàn ông: liệt dương, phạt thận, tinh khí, bất cố. Đàn bà: sún mòn Đàn bà, con gái: Kinh nguyệt bất điều kinh hư, huyết hư, sinh ra xanh xao gầy yếu, gần đến ngày kinh, hay đau bụng, chóng mặt: dùng thứ rượu này thì được béo tốt khỏe mạnh, đàn ông thì tráng dương cường khí, đàn bà thì kinh điều, điều, huyết tốt, thai sinh giao, đàn bà mới đẻ uống một chai, thì đời máu xấu sinh máu tốt, trông thấy độ dang gay thật rất là thần hiệu, các quý khách ai có dùng qua mới biết, bản hiệu không dám nói sai.

Giá bán mỗi chai lớn 01.80 là 1\$80 — Chai nhỏ

01.40 là 1\$00 — Chai nhỏ 01.20 là 0\$50.

Sáng một chén, tối một chén, kiêng nước độ 2 giờ sẽ uống và kiêng củ cải, rau cải.

QUẢNG-ĐÔNG-TỈNH
BẢO-DA-HOAN kính-cáo

TIỀM CHÍNH: Bảo-Da-Hoan, Quảng-Đông tỉnh.

TỔNG-ĐẠI-LÝ: Bảo-Tâm-Chai, 13 phố Chính Đáp-cầu, (13 rue principale).

CÁC CHI-ĐIỂM: Bảo-Nhuận-Than, số nhà 5 phố Hàng Đường Hanoi. Haiphong: Lâm-Sâm-Ký nhà số 1 phố Hàng Cháo (1 rue Formose). Mỹ-Chân-Tường, nhà số 88 phố Hàng Cót (88 rue Maréchal Pétain). Khang-An, nhà số 50 phố Tám-gian (50 avenue de Belgique). Nam-Dinh: Hạnh-Mậu nhà số 215 phố Khách (215 rue Maréchal Foch). Son-tây: Ích-Sinh-Đường, phố Cửa-Tả. Bac-ninh: Gia-Hung-Đường, ngõ rạp hát phố Tiền-an. Hoàng-hoa-y-viện, nhà số 200 phố Tiền-an. Đầu-Hoa-y-quán nhà số 67 phố Ninh-xá. Thaibinh: Madame Phán-Lung, n° 9 Phố Nguyễn-duy-Hàn. Phu-lang-thuong: Vĩnh-Đồng-Thái. Thainguyen: Vĩnh-Hòa, phố Chợ.

Bản hiệu lại mới mua được 9 bộ xương hổ, 2 bộ xương sơn-dương, 1 bộ xương gấu, nấu thành hơn 600 lạng cao, bán tại lồng Đại-lý của bản hiệu tại phố Chính Đáp-cầu, số nhà 13, giá bán mỗi lạng là 4\$00. Xin mời các quý khách chiết cố mua giúp cho, bản hiệu xin cam đoan rằng cao-thật, nếu các quý khách dùng không được công hiệu gửi trả lại, bản hiệu xin trả lại tiền.

BAO-DA-HOAN CHỦ-NHÂN KINH-CÁO

Cả 6 ông Thượng thư các bộ đều được giữ lại nguyên chức

Huế — Hoàng thượng đã hạ dụ giữ lại 6 ông Thượng thư hiện tại chức, ở lại chức cũ.

Lê ba năm thay đổi một lần các ông Thượng thư này bỗn, ông nào đã giữ bộ nào sẽ được giữ mãi mãi, trừ khi nào tỏ ra không xứng đáng với chức vụ mới phải đổi đi nhậm chức khác hay về lưu.

Thuế của 2 thành phố Hanoi và Haiphong tạm thuộc về qui thành phố

Hanoi. — Trong 2 năm 1937-1938, hai thành phố Hanoi và Haiphong được thu các khoản thuế lớn của thành phố như thuế thân, thuế thổ trach và thuế môn bài, vì xét ra hai thành phố ấy thường phả chi tiêu nhiều khoản lớn nên vẫn thiếu tiền.

Số tiền thu vào qui Đông dương

Trong 3 tháng đầu năm 1936, ba thứ thuế Doan, Trước ba, Điện thô và Bưu điện thu được 4.844.58 \$, so với 3 tháng đầu năm 1935 hơn được 13.806\$.

Tỉnh tự do Dantzig đòi trở lại Đức

Paris, 13-4. — Viên xã-trưởng mới ở Dantzig có khuyên các công chức và nhân dân nên giúp đỡ cho tỉnh Dantzig chống về Đức (tỉnh Dantzig là nơi thông ra bắc của Ba Lan và trước kia ở trong địa hạt Đức).

Ý không dự hội nghị các bộ tham mưu

Londres 14-4. — Ý không phải đại biểu tới dự cuộc hội nghị các bộ tham mưu quân sự mở ngày 1-4 ở Luân-đôn vì Ý không chính thức công nhận chương trình của Anh, Pháp và Bỉ lập ở Luân-đôn.

Pháp sẽ giúp Anh nếu Anh bị Ý đánh

Ông Laval nói rằng ông đã ký kết với Anh cam đoan giúp Anh nếu Anh bị Ý đánh

Quân Ý vẫn tiến

Trong khi ở Genève đại biểu của Ý và Á bàn về việc giải hòa, thì ở mặt trận bên nước Á, quân Ý vẫn tiến. Có nhiều máy bay Ý lượn trên kinh thành Addis Abeba và ném xuống rất nhiều truyền đơn nói về việc quân của nhà vua bị đánh tan rã, cùng việc Ý đã bỏ tục nô lệ và hứa sẽ cho người Á được hưởng hòa bình cùng là văn minh.

Cuộc giải hòa Ý và Á thất bại

Paris 16-4. — Cuộc hội họp của 13 nước đã khai mạc để giải hòa về việc xung đột Ý Á, nhưng không thành vì hai bên không đồng ý kiến.

Quân Ý sắp đến Addis Abeba

Cứ theo bản lái cáo của bộ tham mưu Ý, thì quân Ý hiện nay đang tiến vào Addis Abeba, chỉ độ đến 25 avril sẽ tới nơi.

Anh kiện Ý tại hội Quốc Liên

Ông Eden vừa gửi cho hội Q.L. một bức thư nói về việc máy bay Ý ném bom xuống các bệnh viện Anh ở địa hạt nước Ethiopia. Anh nói sẽ đòi bồi thường về việc này.

Lời tạ ơn

Chúng tôi xin có lời trân trọng cảm ơn các cụ, các ông, các bà đã có lòng thương mến gửi thư phúng viếng, đưa đám phu quân, thân phụ, nhạc phụ, ngoại tổ phụ chúng tôi là :

cụ Lê-vân-Dinh
tổng đốc triết

Trong khi tang gia bối rối, có điều gì sơ xuất, xin các cụ, các ông, các bà miễn thứ cho.

Vị vong nhân Đinh-thị-Đề
và đồng tang già

Kính tạ

LE TEMPS VOUS ATTAQUE COTY VOUS DÉFEND

Pour rester
— jeune —

Pour plaisir
toujours

Son traitement de Beauté, moderne
complet, rapide, simple, efficace

10 minutes le matin.

10 minutes le soir.

AGENTS :
L. RONDON & Co Ltd
18, Bd Đông Khanh, Hanoi

**FUNDACION JUB
DU NE FUMEZ PAS**

Le paquet vert 0\$06

CÁCH HƯỚNG DẪN TƯƠNG LAI MỚI! CÁC BÀ, CÁC CÔ HÃY NÊN DÙNG THỦ

Dù mình sinh ngày nào mặc dầu, những ay đặc-thắng mà mình chiếm-đoạt được năm nay, và sau này, không phải là do nơi số mệnh, mà chính là nhờ ở mình vậy.

Các bà, các cô, ngày nay ai cũng có thể làm cho da-dé trẻ-trung lại được, dù da-dé đã bị rán-reo, phai-lát. Do một phương-pháp khoa-học tinh-vi của Bác-sĩ Stejskal ở trường Đại-học ở Vienna, người ta đã tìm thấy ở những súc-vật nhỏ môi chất có thể bôi-bô lại da-dé gọi là Biocel.

Hiện nay chất đó chuyên dùng làm Kem Tokalon màu hồng.

Tôi truy-chứa kinh nghiệm của bà/kem này, thi da-dé sẽ trở nên tươi-tắn, mịn-màng; sang đây dùng thử kem màu trắng không mờ. Thủ kem này làm mất những lỗ chân-lông mờ.

KEM PHẦN TOKALON

BÁN TẠI CÁC CỬA HÀNG LỚN Ở BẮC-KỲ VÀ TRUNG-KỲ — ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN Ở BẮC-KỲ VÀ TRUNG-KỲ
MARON, ROCHAT ET Cie — 45, Bd GAMBETTA A HANOI

rộng, châm-hương và nét phai-lại của da-dé. Thủ kem này rất trắng, rất bô, và không hại da.

Các bà, các cô hãy ném dùng thử cách xoá lão hoán đồng-giản-dị này, rồi ra vì sự thay đổi màu nhiệm của sắc mặt, trong lai của các bà, các cô sẽ thấy giầy những hạnh-phúc và sự đặc-thắng trong tình-trạng.

Xin bảo-dảm sự kết quả tối-mỹ, nếu không sẽ hoàn-tiền.

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

XỔ SỐ HOÀN VỐN CHO PHIẾU TIẾT KIỆM mở ngày 28 MARS 1936

Chủ tọa: Ông Soulet, Dự-kien: Các ông Nguyễn thời Trọng, Trương Tài

		Cách thức số 2 — Bộ số 327	
30	Ông văn Mui làng Ba Phuc Hoi ở Mocay	500 \$ 00	
2978	— Phạm si Sau ở Hatinh	500 \$ 00	
327	— Tran ngoc Trac 8 ngõ Huyen ở Hanoi	250 \$ 00	
7255	— Hoang khac San 13 đường Lach Trai ở Haiphong	250 \$ 00	
	Phiếu số 2720 không đóng góp thường lệ nên không được dự cuộc xổ số trên đây.		
	Sau khi đóng tiền được 2 năm rồi, người chủ phiếu số 2, được hưởng số tiền lợi của Hội chia. Số tiền lợi về cách thức số 2, Hội chia cho những người chủ phiếu số trong năm 1934 là: 4.871\$40.		
		Cách thức số 3 — Bộ số 303	
335	Ông Cao thiên Toan ở Rachgia	500 \$ 00	
	Cách thức số 3 — Xổ số trả tiền lợi: 299\$12		
1701	Ông Gilbert David Douanes ở Bentre	37\$ 39	
1703	— Phan văn Trach Linh khố xanh ở Anhoa	37\$ 39	
1706	— Luong văn Hau 7 phố Réné Héraud ở Saigon	37\$ 39	
1713	— Bui văn Nhan Giáo Sư ở minh Luong Rachgia	37\$ 39	
1732	— Tohao & Bachieu	37\$ 39	
1733	— Tran văn Minh ở nhà ông Tohao Bachieu	37\$ 39	
1739	— Nguyễn văn Hinh ở Kho-bac Tourane	37\$ 39	
1741	— Nguyễn huu Cau Đội khố xanh ở Backan	37\$ 39	
	Sau khi đóng tiền được 2 năm rồi, thì người chủ phiếu số 3 được hưởng số tiền lợi của Hội chia cho. Tiền lợi trả trong những cuộc xổ số trong năm 1934 là:	5.515\$ 23	
	Tiền lợi chia cho những người chủ phiếu số 3 là:	2.393\$ 32	
	Tổng cộng số tiền lợi chia cho hạng phiếu số 3 trong năm 1934 được	7.908\$ 55	
		Cách thức số 5 — hoàn vốn gấp bội	
10236A	Phiếu đã hủy bỏ (Phiếu 200\$00)		
	Xổ số hoàn nguyên vốn — Bộ số 345		
12426	Ông Francois Besançon Trường Bach Ngabe Hanoi	1.000 \$ 00	
11117A	Cô Trần thị Can con ông Trần đặng Long thư ký tòa Khâm Sứ Huế	200 \$ 00	
27035A	Cô Truong thi Dao 52 phố Khai Dinh Fafoo	200 \$ 00	
	Những phiếu số: 23418A, 27438A, đóng tiền trễ quá 1 tháng, nên không được hưởng quyền lợi về cuộc xổ số trên đây.		
	Xổ số miễn góp — Bộ số 1679 GIÁ BẢN LẠI	VỐN PHIẾU	
15627A	Ông Bui nam Manh con quan Duy-Thẩm B. Bang Thuận ở Ba Giang 270\$	500 \$ 00	
18950A	Bà Ng. thi Thao ở nhà ông Dinh ở nhà Thương Chính Tourane 116\$40	204\$ 00	
	Những phiếu số: 6156A, 22558A, 22020A, 27131A, 1605B, 4096B, đóng tiền trễ quá một tháng nên không được hưởng quyền lợi về cuộc xổ số trên đây.		

Các người chủ phiếu số 5 được chia lợi của hội kè từ ngày mua phiếu. Trong các hội lập ban ở Viễn-Dông chỉ có hội Vạn Quốc Tiết Kiệm chia lời cho người mua phiếu kè từ năm thứ nhất. Tiền lời chia cho những người chủ phiếu số 5 trong năm 1934, mở ngày 29 Juillet 1935 là: Phiếu số 86 ông Paul Coulom ở Saigon được 1.000\$ - p. số 24733 ông Ng. v. Sao ở Tanchau được 200\$

Số tiền hoàn vốn gấp bội cho phiếu số 5 về tháng Avril đánh là 5.000\$ mở ngày thứ ba 28 Avril 1936

Imprimerie Tân-Dân, Hanoi

ĐỘC GIẢ HÃY COI CHUNG

NHỮNG THÚ THUỐC NHÀM TRI BINH PHONG-TÌNH NÓI TRÊN TRỜI DƯỚI ĐẤT MÀ KHÔNG CÔNG HIẾU GÌ HẾT

Vậy ai đã lỡ dùng rồi mà chưa chắc là rút tuyệt nọc Nghĩa là trước kia đã có đau binh phong-tình, như: Lâu, Tiêm-la, Cốt-khi, Hột-xoài, Giang-mai... v.v. dùng đủ thứ thuốc đến nay chưa chắc là rút tuyệt nọc, trong mình còn nhức mỏi, tiểu tiện bón-uất, nếu dê lâu sanh ra té bài và nhiều chứng bệnh rất ghê gớm, mau dùng thuốc

Suru-độc bá-úng hoàn

hiệu ÔNG TIỀN trong ít ngày sẽ thấy trong mình được nhẹ nhàng, tuồng tiêu có giày có nhợ, hoặc dục như nước gạo... đó là nọc độc hãi còn ẩn trong mình bị thuốc tống lôi ra, phải ràng dùng cho thường sẽ hết rút.

Bệnh đòn bả

Có nhiều người bị gốc độc binh phong-tình của đòn ông sang qua, nay đau mai mạnh huyệt trắng ra đầm đìa, lộn mủ lộn máu, hôi tanh khó chịu, lầm tưởng là đau Tử-cung là Bạch-dái, dùng thuốc hết tiền mà bệnh vẫn còn mang đến nỗi phải thiệt mạng, vậy phải dùng thuốc

Suru-độc bá-úng hoàn

hiệu ÔNG TIỀN mới hết được.

Bệnh con nít

Bị gốc độc của cha mẹ di truyền, may còn sống sót được mình mây ghê chốc, u nhợt lở lói cùng mình mau dùng thuốc SUU-ĐỘC BÁ-ÚNG HOÀN hiệu ÔNG TIỀN hết sức công hiệu. Chúng tôi dám nói quả quyết và làm cam đoan ngoài thuốc SUU-ĐỘC BÁ-ÚNG HOÀN hiệu ÔNG TIỀN ra chưa chắc có thứ thuốc nào trị được tận gốc, tuyệt nọc các chứng bệnh phong-tình.

ĐẠI CỤC ÔNG TIỀN DƯ'O'C PHÒNG

68 RUE DU PAPIER — TÉL. 188, HANOI

SUCCURSALES :

HANOI a) 38 Phố Hué — b) 57 Hàng Lọng — HAIPHONG 79 P. Dóumer — BẮC-NINH Rue Tiên An — HÀ-DÔNG 19 Hè Văn — BẮC-GIANG Avenue de la Gare DÁP-CẦU Rue principale — NAMDINH 77 Maréchal Foch — YÊN-BÁY Avenue de la Gare

Những gian hàng

IDEO

là những gian hàng

— to đẹp nhất —

GIA BẢN PHẢI CHĂNG

HÀNG TOÀN THỨC TỐT

VIEN-DÔNG ÂN-DƯỜNG

Cửa hàng bán sách vở và giấy bút

28, Rue Paul-Bert, Hanoi — 60, Bd Paul-Bert, Haiphong

Le Gérant : Nguyễn-tường-Tam